

Nr. 127 Oktoober-november-detsember 2017

EESTI METODISTI KIRIKU AJAKIRI

KODUTEEL

JUTLUS

Jõulurahu

.....

TEOLOOGIA

**Kümnisest uue
lepingu valguses**

.....

USUPÜHAD

**Südaöö ja
aastavahetuse
mõtteid
juudilikust
vaatevinklist**

.....

TUNNISTUS

**Jeesuse nime
päästev vägi**

.....

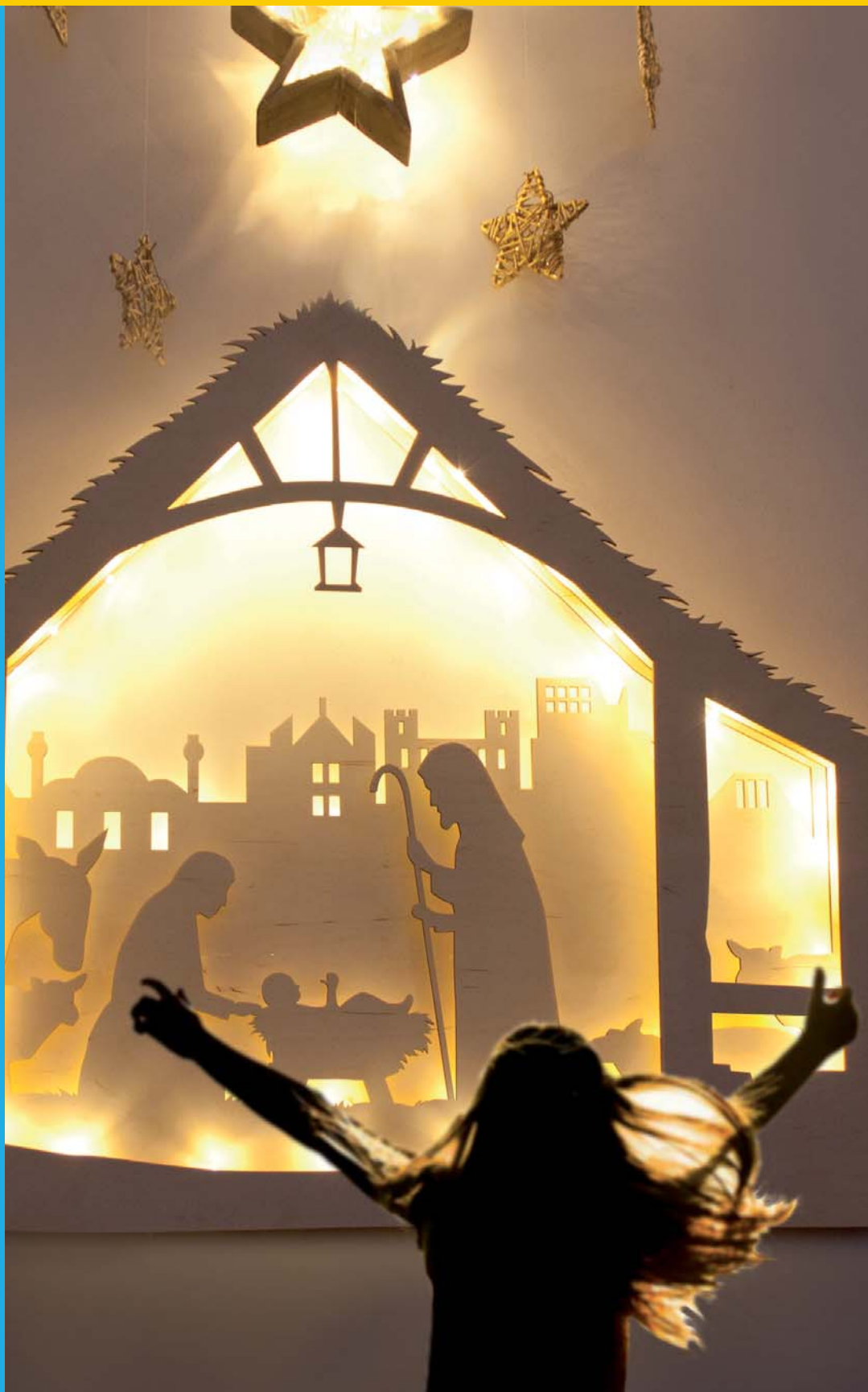
AJALUGU

**Superintendent
Hugo Oengo**

.....

LASTE NÕUANDENURK

Kiusatused

SELLES NUMBRIS

• JUTLUS

Hans Lahi, Jõulujutlus 3

• TEOLOOGIA

Mark Nelson, Kümnisest 6

• MEILT JA MUJALT

Osaduspäev Vastseliinas 8

Võru koguduse aastapäev 8

Hea on Jumala käe all – Sakussare ... 9

50 aastat metodistide-katoliiklaste

julgustavat dialoogi 10

Mõte sai teoks 11

Ebenezer-konverents 21

• LUULET

Heli Viht, Jõuluootuse mõtted 14

Heli Viht, Jumal läkitab meid

eri paikadesse 14

• ARUTLUS

Andres Kapp, Euroopa on moraalses

ja poliitilises sõjas 15

• USUPÜHAD

Margit Prantsus

Südaöö ja aastavahetuse mõtteid

juudilikust vaatevinklist 17

Mõtteterad rabidelt 19

• MISJON/REISIKIRI

Meeli Tankler, Misjonimõtteid 12

Thea Kant, Aldersgate'i reis Leetu .. 13

Sirly Lahi, Tere Iisraelimaalt 20

HINGEHOID

Meeli Tankler

Jõulu(m)eelne mõtisklus 22

TUNNISTUS

Aino Henno, Jeesuse nime

päästev vägi 23

AJALUGU

Superintendent Hugo Oengo 24

Eesti metodism 1926-1948 25

• NOORTENURK

Grete Lepa, Noorte sügislaager 26

J.-M. Ojaots, Tunnistus 27

• TÄHTPÄEV

Urve ja Olav Pärnamets

Hoia enda hooleks antud vara 28

• LASTETÖÖST MEIL JA MUJAL... 29

• LASTETÖÖ NÕUANDENURK

Egle Hollman, Kiusatused 30

• NUPUTA 31

Esikaanel: Piibe Piirma jõulukompositsioon
Tallinna Metodisti Kirikus. Foto: P. Piirma

Väljaandja: EMK, Narva mnt 51, 10152 Tallinn
Tel: 6688 497; e-post: koduteel@metodistikirik.ee
www.metodistikirik.ee/koduteel

Vastutav toimetaja: Taimi Pärna
Toimetuse kolleegium: Taavi Hollman, Andres
Kapp, Anneli Klausson, Rein Laaneser, Tarmo
Lilleoja, Toomas Pajusoo, Anne Saluraid, Inna Välja
Kujundaja-küljendaja: Taimi Pärna
Kirjasaatjad: Imbi Herm (Rakvere), Irja Saksing
(Kärja ja Ahja)

Hea ajakirja lugeja!

Kirelt mööduvatest päevadest ja kuudest on taas saanud lõppev aasta, mis sel korral kaob ajalukku juubeliaastana, mil tähistasime poole sajandi möödumist Lutheri reformatsiooni algusest. Samas oleme tänutundes mõtelnud ajas tagasi ka meie väikese ja armsa Eesti Metodisti Kiriku teenimistöö 110 aastale siin Maarjamaa pinnal. Siinkohal tänan südamest kõiki, kes aitasid kaasa pildi- ja muu näitusematerjali kogumisel ajajoon-näituse jaoks, mis jääb veel mõneks ajaks üles Tallinna koguduse aatriumi nii reformatsiooni kui ka metodisti kiriku töö vilju meenutama. Advendiajast oleme jõudmas Kristuse sündimise pühadesse, mis võiks olla tõelise rahu aeg. Maailm meie ümber pakub aga kõike muud. Igaüks meist vajab rahu, seda nii meie ümber kui ka meie sees. Shalom heebrea keeles tähendab rohkemat kui lihtsalt rahu. Shalom on täielik ja lõplik rahu. Selle sõna tähendusvarjunditena võiks esile tuua veel terviklikkust, täielikkust, lõpetatust, aga ka tervist, heaolu, turvalisust, mõistlikkust, rahu ja vaikust, täiuslikkust, puhkust, harmooniat ning ebakõla

või ärrituspõhjuste puudumist. Psalmis 29:11 öeldakse, et „Issand annab tugevuse oma rahvale; Issand õnnistab oma rahvast rahuga.“ Hea on teada, et tõeline shalom kingitakse meile väljastpoolt seda maailma. Lase Jumalal teha jõuluajal sulle kingitus, andes tugevuse ja rahu, mida sa nii hädasti igapäevaelus vajad. Õnnistatud jõuluajaga ja rahulikku uut aastat 2018!

TAAVI HOLLMAN

Peatselt ilmub eesti keeles

John Wesley “52 jutlust”

Raamatu esitlus toimub 26. mail 2018

Aldersgate'i 280. aastapäeva juubeliüritusel

Paide metodisti kirikus

Lisainfot saab Eesti Metodisti Kiriku keskusest

Narva mnt 51; tel. 66 88 497; keskus@metodistikirik.ee

Metodisti kiriku rajaja John Wesley (1703-1791) oli muuhulgas ka mõjukas jutlustaja, keda kuulasid tuhanded. Tema jutlused muutsid südameid, kujundasid Inglismaa ajalugu ja on alustpanevad metodisti kiriku teoloogiale.

Wesley jutlustas kahel mandril kirikutes, kohtusaalides, vanglates ja ülikoolides, turuplatsidel ja isegi oma isa hual. Väidetavalt jutlustas Wesley üle 40000 jutluse. 1746. aastal koostas Wesley kogumiku Sermons on Several Occasions. Seda kogumikku anti välja mitu korda. 1762. aastal koondas see endas 44 Wesley jutlust.

Jutlustes käsitleb Wesley paljusid olulisi teemasid: Jumala olemus, usu olemus, Jumala loodud maailm, patt ja õigeismõistmine, uussünd, pühitsus, kiusatused, head teod, ligimesearmastus ja Püha Vaimu töö.

Esmakordselt on John Wesley “52 jutlust” nüüd olemas ka eesti keeles, Priit Tamme tõlkes. Tõlkimist, toimetamist ja kirjastamist korraldab EMK juubelitoimkond. Tõlget on rahaliselt toetanud Dr. Charles Killian, General Board of Global Ministries, Eesti Kirikute Nõukogu ja Eesti Metodisti Kirik. Tegemist on suure projektiga. Me vajame ka sinu toetust, et raamat juubeliks valmis saaks.

Anneta ja telli oma eksemplar soodushinnaga ette juba täna.

Jõulurahu

Tekst: Luuka evangeelium, 2:(1-20) 13, 14.

Äkitselt olid koos inglīga taevased väed Jumalat kiitmas: „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!”

Aastaid tagasi, ühel jõulukuul, kui meie lapsed olid alles väikesed, otsustasime minna koduküla inimestele jõulurahu soovima.

Olime viiekesi – abikaasa ja mina, koos meie tütre ja kahe pojaga. Oli detsembrikuine öhtupoolik ja örn päiksekuma läbi õhulise pilvekihi hakkas juba taamalasuvale metsapiirile lähenema. Astusime mööda sissetallatud teerada, lumi jalge all krudisemas. Vanemal pojalt plastikust „Salvo” kelk koos toidupakkide ja väikeste kingitustega nõörpidi järel.

Jõudnud esimese talu ukse taha, süütasime küünla, koputasime uksele ja kui imestunud perenaine tuli ust avama, laulsime üheskoos jõululaulu ning soovisime perele jõulurahu.

Heldinud pilgu ja sooja südamega kutsuti meid tuppa, kuid kauaks ei võinud peatuma jääda, sest kõik talud oli vaja läbi käia ja kõigile jõulutervitus edasi anda.

See väike armastusetegu avas inimeste südamed ja lõi usaldussilla me vahele.

Maailm meie ümber on pingeli-

ne ja rahutu. Samal ajal inimesed otsivad rahu. Paraku ei ole see ilma armastava Jumalata leitav. Pea iga päev kuuleme meedia vahendusel sõjasõnumeid ja teateid uutest puhkenud sõjakolletest.

Lähis-Idas, Süürias ja Iraagis valitsev sõjaolukord ja terror on ähvardavalt pikale veninud. Iisraelis jätkuvad pinged araablaste ja juutide kogukondade vahel. Iisraeliga seonduv on aegade tähis sellele maailmale.

Jumal kutsub oma prohvetite läbi meid üles paluma rahu Iisraelile ja Jeruusalemmale – Suure Kuninga linnale! Nende rahust sõltub ka meie rahu.

Tuleb olla väga tänulik Issandale rahu eest meie armsal kodumaal ja

palvetada meie rahva juhtide eest, et õigus ja õiglus valitseks maal.

On palju rahunutust ja depressiooni, mille all inimesed kannatavad. Vaja on sisemist rahu. Tänapäeva ühiskonnas valitseb töö- ja rahapuudus, veelgi enam aga armastuse ja läheduse puudus. Inimesed elavad üksteise kõrval, kuid tunnevad end ikkagi üksikutena.

Vana jõululaul algab sõnadega: „Neil karjastel väljal vist mure on käes...”. Mis siis oli karjaste mure? Puudus lootus elule parema tuleviku nimel. Nad olid madalaima sotsiaalse staatusega inimesed tol ajal, keda peeti religioosselt ebapuhtaiks.

Tänapäeval võib kohata inimesi, kes on jäänud ilma tööst, võib olla ka kodust ning elatuvad sellest, mida teised ära viskavad. Jeesus oli ja on ka täna selliste inimeste lootus. Kristuse sünniga näitas Jumal, et midagi uut oli tekkinud – inimmaailmas oli toimunud läbimurre.

Jeesus kohtas oma maise teenistuse ajal sageli vaeseid, haigeid ning madala moraalliga inimesi, kes olid hüljatud ja põlatud. Ta teenis neid, parandades kõiki haiged ja aja-

HOIA SILM PEAL!

Eesti Metodisti Kiriku ajakiri KODUTEEL

Facebookis aadressil

<http://www.facebook.com/emk.koduteel>

Veebikodus aadressil

<http://www.metodistikirik.ee/koduteel>

Issuu keskkonnas neljapäevilise pdf-ina aadressil

<http://issuu.com/koduteel>

des välja kurje vaime, kutsus meeleparandusele ja kuulutas Jumala Kuningriigi tulekut. Ta andis inimestele lootust, täites nende südamed rahu ja rõõmuga. Karjased olid esimesed, keda inglid külastasid ja kes olid kutsutud tulema ning nägema vastsündinud Päästjat.

Jumal üllatab meid sageli, kui Ta valib väga tavalised inimesed täitma Temale olulisi ülesandeid.

- Kui Jumal valis Iisraelile uut kuningat, siis Ta valik langes Taa- vetile, kes oli lihtne lambakarjus ja pere kõige noorem. Isegi isa ei vae- vunud Taa- vetit töö juurest ära kut- suma, kui ta vendade seast Iisraelile kuningat valiti.

- Jumal valis Sauluse, kes oli suur kristlaste tagakiusaja, et muuta ta elu ja viia tema kaudu päästesõnum paganatele.

Nende näidete põhjal võiks arva- ta nagu astuks Jumal vahel oma rajalt kõrvale. Ta kasutas karjaseid, et nende kaudu kuulutada sündi- nud Messias oma rahvale. Võib ju tunduda, et nad on ebasobivad kan- didaadid Kristuse evangeeliumi kuu- lutamiseks. Ent Jumalale meeldivad lihtsad inimesed.

Vahel võib meile endilegi tunduda, et me ei ole sobivad ühe või teise ülesande täitmiseks, mida Jumal on kutsunud tegema ning me tõrgume seda vastu võtmast. Jumal aga ei ootagi meie enda võimekust, vaid kui me Talle kuuletume, siis Ta kvalifit- seerib selleks meid ise. Jumal kutsu- b meid oma töösse, kuhu õnnestumine ja kordaminek on juba sisse kirjutu- tud. Ta taastab inimelu, andes selle- le uue ja kõrgema väärtuse. Jeesus sündis laudas, väikeses Petlemma

linnas, kaugel ideaalsetest tingimus- test või tänapäeva „euronõuetest”.

Sädelevatel jõulukaartidel ja kauni kujundusega sakraalse sisuga pil- tidel võime näha, kuidas Maarja ja Joosep vaatavad heldinult oma söi- mes magavat lapsukest.

See võib tekitada sooja ja pisut nostalgilise tunde, kuid on põhjust arvata, et Jeesuse sünd oli Maar- ja ja Joosepi jaoks kaugel meeldi- vast, hubasest olemisest. Teekond oli olnud raske ja väsitav. Kuna majas polnud kohta, pidid nad leppima lau- daga, mis haies loomahigi ja sõnni- ku järele. Vastsündinud lapsukele aga leiti koht loomasöimes.

See olukirjeldus on kui vaimulik võrdpilt sellest, mida meil, pattulan- genud inimestel, on võimalik Juma- lale pakkuda. Me tuleme Jumala juurde oma musta mineviku, rikutud elu, murtuse, süü ja häbiga. Kuid sel- lepärast Ta siia meie juurde tuligi, et päästa meid sellest olukorrast ning tuua esile muutus. Ta vabastab ini- mese patust ja kurjusest ning annab andestuse ja lepituse taevase Isaga. Veel enamgi – enne ristisurma ütles Jeesus oma järgijatele: Ma lähen tei- le taevaseid eluasemeid valmistama, et võtta teid kaasa, et teiegi oleksite seal, kus mina olen. Kui me kord igavikku jõuame, võtab Tema meid vastu oma kuninglikesse kodadesse.

Kogu selle teingu võtmeks on Jumala armastus (Jh 3:16).

Juudi traditsiooni ja tava koha- selt, kui meenutatakse mingit olu- list sündmust, tehakse seda igakord uuesti läbi elades.

Nii näiteks lehtmajadepühäl Iis- raelis ehitatakse palmiokstest var- jualused ja elatakse nendes nädal

aega, meenutamaks Egiptuse orjuse alt vabanemist ja sellele järgnenud kõrberännakut, kus elati telkides. Kristlikus traditsioonis tähistame sarnaselt Kristuse sündi ja Tema tulekut siia maailma. Täna aga ela- me juba Kristuse taastulemise ootu- ses.

On saanud heaks tavaks, et jõulu- õhtul kogunevad pered koju. Sageli tullakse kokku vanemate või vana- vanemate juurde, käiakse ühiselt kirikus, kaetakse laud paremate toitudega, jagatakse kingitusi ning tuntakse rõõmu üksteise lähedusest ja jõuluhardusest.

Koos viibides mõtelgem, et sel ime- lisel jõuluõöl, kui Kristus sündis, lah- kus Ta oma taevase Isa juurest. Ta jättis maha kogu taevase au ja sün- dis inimlapsena siia maailma, mis oli patu poolt rikutud – täis valu ja ahastust, kurjust ning vägivalda, et kinkida meile elu ja seda ülirohkest. Ta tegi seda meie pärast!

Palvetagem: *Meie Isa, kes Sa oled taevas, tänu Sulle, et Sa oled saat- nud meile oma Poja, Jeesuse Kristu- se, kes on töötanud Messias, et juha- tada meid päästetele ja õpetada meid käima tões. Ole meile eluks siin maa peal ja ka kord igavikus, kui see maailm kaob, et meie oleksime nüüd ja igavesti koos Sinuga. Tänu Sulle, et Sa tood rahu meie südamesse ja annad lootust tulevikuks. Seepärast palume, puhasta meie südamed ja pühitse meie elu, et me oleksime val- mis Sinuga kohtuma, kui Sina tuled. Tule, Issand Jeesus, tule! Aamen.*

Pastor HANS LAHI
Rakvere ja Sakussaare kogudus,
dets. 2017

Kümnisest uue lepingu valguses

MARK NELSON, EMK Teoloogiline Seminari dekaan

Kümnis on oluline ja ilus osa kristlikust elust, aga kui ma oleksin metodisti kiriku peapiiskop, annaksin välja seaduse, mis keelab korjanduse kirikus ilma eriloata. Hea uudis on, et metodistidel ei ole peapiiskoppi. Seega sellist seadust ei tule. Kas kümnisest on võimalik rääkida ilma korjandusest rääkimata? Jah, seetõttu, et mul on veel üks hea uudis: rahal ei olegi kõige olulisem osa selles teemas.

Alustame algusest. Mis on kümnis? Tegelikult on selle teema ümber palju segadust. Kui ma küsiksin teie käest: milline protsent oma sissetulekust on vaja anda, et saaksite öelda, et piibellik kümnis on antud? Tõenäoliselt tuleb vastuseks 10%. Kahjuks on see vale vastus.

Kümnis tuleb Vanast Testamendist, Moosese Seadusest (4Ms 18:21), kus loeme, et iisraellased pidid andma 10% kogudusetelgile. See on see, mida me tavaliselt mõtleme kümnise all – anname 10% oma sissetulekust kirikule.

Aga Moosese Seaduses on veel üks kümnis, mis oli kasutusel suurte usupidudel. 5Ms 14:22-23 loeme, „Sa pead **igal aastal andma kümnist** kõigest oma külvi saagist, mis su põllul kasvab; ja **söö Issanda,**

oma Jumala ees selles paigas, mille ta valib oma nimele eluasemeks ... osta raha eest kõike, mida su hing himustab, veiseid, lambaid ja kitsi, veini ja vägijooki ja kõike, mida su hing sinult nõuab, ja **söö seal Issanda, oma Jumala ees ning ole rõõmus, sina ja su pere!**“

Mõtles sellele! 10% oma sissetulekust kasutada toidu ja joogi ostmiseks – kõike, mida su hing himustab! Ja kõik usklikud tulevad kokku samasse paika, et korraldada suur pidustus Jumala ees! See võiks meenutada EMK suvekonverentsi, kuid mõtle, milline võimas pidu see oleks niisuguse eelarvega! Aga see oli lisa kümnis, mida Iisraelil tuli anda.

Paar salmi edasi leiame kolmanda kümnise, mida oli vaja anda. „**Igal kolmandal aastal too kogu kümnis oma selle aasta saagist** ja paguta oma väravaisse! Siis tulgu ... **võõras ning vaeslaps ja lesknai-**

ne, kes on su väravais, ja nad söögu ning nende köht saagu täis.“ (5Ms 14:28-29).

Kuna see toimub igal kolmandal aastal, siis keskmiselt tuleb igal aastal anda 3,3% vaestele oma linnas.

Seega piibellik kümnis on suurem kui 10%! Moosese Seaduses on 3 erinevat kümnist, kokku 23,3%, mida iisraellased pidid igal aastal andma. See oleks väga raske. Ja see läheb veel raskemaks. Paulus kirjutab Gl 5:3, et kui usume, et on vaja Seadust täita, siis on vaja täita **kogu** Seadust.

Kui Seadus on meile kohustuslik, siis me ei saa valida üht osa ja ignoreerida teist. See tähendab, et me ei saa valida ühte kümnist ja ignoreerida teisi. Ei! Meil on vaja anda kõik kolm kümnist, 23,3%. Lisaks sellele tuleb täita kogu Moosese Seadust, mitte ainult kümnise reeglit. See tähendab seda, et me ei tohi enam sealiha süüa (3Ms 11:7-8). Kui oled tööandja, siis peaksid palka maksma iga päev (3Ms 19:13). Sellega ei tohi oodata kuu lõpuni, isegi mitte järgmise päevani. Iga päev tuleb maksta. Riided ei tohi olla tehtud kahest erinevast materjalist (3Ms 19:19). Puuvilla ja villa segu ei ole lubatud!

Seadusi on palju ja mõned toovad kaasa karmi karistuse, näiteks: kes neab oma isa ja ema, seda karistatagu surmaga (3Ms 20:9). Ja nii edasi. Vanas Testamendis on

veel palju seadusi ja Paulus ütleb, et kui usume, et on vaja Seadust täita, siis on vaja täita kogu Seadust.

Hea uudis on, et kui oleme kristlased, siis me ei ole Seaduse all. Meil ei ole seaduslikku kohustust ühtegi neist seadustest täita!

Lubage ma selgitan. Moosese Seadust on Piiblis kirjeldatud kui lepingut Jumala ja Iisraeli vahel. Näiteks kümnes käsus, mille Jumal kirjutas kivitahvli peale Moosese Siinai mäel olles, olid lepingu nõuded. Seadus õpetas Iisraelile, mida see tähendab, et Jumal on püha, mida tähendab olla suhtes Jumalaga, mida tähendab olla püha ebapühas maailmas. Seadus õpetas Iisraelile kõike seda ja veel palju enamat. Seadusel oli väga oluline roll, aga juba algusest peale oli Jumalal plaan ja ta saatis prohvetliku sõna Jeremijale, et tuleb päev, mil ta teeb uue lepingu:

„Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma teen Iisraeli sooga ja Juuda sooga **uue lepingu**: mitte selle lepingu sarnase, mille ma tegin nende vanematega sel päeval, kui ma võtsin nad kättpidi, et viia nad välja Egiptusemaalt – selle mu lepingu nad murdsid, kuigi ma olin nad võtnud enese omaks, ütleb Issand –, vaid leping, mille ma teen Iisraeli sooga pärast neid päevi, ütleb Issand, on niisugune: ma panen nende sisse oma Seaduse ja **kirjutan selle neile südamesse**; siis ma olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks. Siis üks ei õpeta enam teist ega vend venda, öeldes: „Tunne Issandat!”, sest nad kõik tunnevad mind, niihästi pisikesed kui suured, ütleb Issand; **sest ma annan andeks nende süü** ega tuleta enam meelde nende pattu.“ (Jr 31:31-34.)

Jumal lubas, et uus leping on kirjutatud inimsüdamesse ja toob andeksandmise meie pattudest. Vana leping, kui rahvas tuli Egiptusemaalt välja, oli kirjutatud kivitahvlile. See on see, mida meie nimetame Moosese Seaduseks. Seaduses olid lepingu nõuded ja kümnis oli üks osa sellest. Aga Jumal ütles Jeremijale, et tuleb päev, mil ta teeb uue lepingu.

500 aastat hiljem, pärast õhtusöömaga, võttis Jeesus karika ja ütles: „See karikas on **uus leping minu veres**, mis teie eest valatakse.“ (Lk 22:20.) Paulus kirjutas, et kristlased „...on Kristuse kiri,... mis ei ole kirjutatud tindiga, vaid elava Jumala Vaimuga, ka **mitte kivilaudadele, vaid lihastele südamelaudadele**.“ (2Kr 3:3.)

Uus leping on Uus Testament („testament“ tähendab ladina keeles lepingut). Meie suhe Jumalaga ei tule seaduse kaudu, vaid Jeesuse vere kaudu. Miks kristlased söövad sea-liha? Miks me ei ohverda loomi? Miks meil on lubatud kanda riideid, milles on 50% puuvilla

ja 50% muud? Sellepärast, et me ei ole Seaduse all. Heebrea kirjas 10:1 loeme, et „Moosese Seadus on vaid tulevaste hüvede vari.“ Moosese Seadus on nagu teeviidad, mis aitavad meil aru saada Jumala heast tahtest. Nad näitavad meile kätte tee Jeesuse poole. Vanas Testamendis õpime palju sellest, mida Jumal meilt elus ootab. Aga meie, kes elame Jeesuse vere lepingu all, ei ole kohustatud Seadust ehk vana lepingut täitma. Nagu Paulus kirjutas galaatlastele: „Vabaduseks on Kristus meid vabastanud. Püsige siis selles ja ärge laske endid jälle panna orjaikkesse!“ (Gl 5:1.)

Kui elame Jeesuse vere lepingu all, siis ei saa öelda, et 10% kümnise andmine on meile piibellik, seaduslik nõue – sellepärast, et meie ei ole Seaduse all.

Aga kümnise printsiibil on meile kindlasti midagi õpetada, nii nagu kõigil teistel Moosese Seaduse printsiipidel – need on teeviidad, tulevaste hüvede vari.

Moosese seaduses on üks ohver, mis on seotud kümnisega: uudseviljaand.

„Ja kui sa tuled maale, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärisosaks ja sa vallutad selle ning elad seal, siis võta maa kõigest uudseviljast, mis sa saad saagiks oma maalt, mille Issand, su Jumal, sulle annab,

pane korvi ja mine paika, mille Issand, su Jumal, valib oma nimele eluasemeks! Ja mine preestri juurde, kes neil päevil on ametis, ja ütle temale: „Mina kuulutan täna Issandale, su Jumalale, et ma olen jõudnud sellele maale, mille Issand vandega meie vanemaile oli töötanud anda meile.“ Ja preester võtku su käest korv ning pangu see maha Issanda, su Jumala altari ette! Ja sina tunnistata ning ütle Issanda, oma Jumala ees: „Mu isa oli rändav aramealane, kes läks alla Egiptusesse ja elas seal võõrana väheste inimestega. Aga ta sai seal suureks, vägevaks ja arvurikkaks rahvaks. Egiptlased aga kohtlesid meid kurjasti ja rõhusid meid ning panid meile peale raske orjuse. Siis me kisendasime Issanda, oma vanemate Jumala poole, ja Issand kuulis meie häält ning nägi meie viletsust, meie vaeva ja meie häda. Ja Issand viis meid Egiptusest välja vägeva käega ja väljasirutatud käsivarrega suure hirmu saatel, tunnustähedega ja imetegudega. Ja ta tõi meid siia paika ning andis meile selle maa, maa, mis piima ja mett voolab. Ja nüüd, vaata, ma toon selle maa uudsevilja, mille sina, Issand, mulle oled andnud.“ Ja aseta see Issanda, oma Jumala ette ning kummarda Issanda, oma Jumala ees.“ (5Ms 26:1-10.)

Mooses annab rahvale palju ülesandeid, mida on vaja täita pärast nende jõudmist töötatud maale. Uudseviljaand oli vaja tuua igal aastal pärast lõikust; ja nagu ka teisi ülesandeid, ei tohtinud seda lihtsalt masinlikult täita, vaid sellel annil oli eesmärk, mida tuli tõsiselt võtta.

Tõeline ohver tuleb südamest tulevast tänulikkusest...

Mis oli see eesmärk? Vaatame uuesti teksti.

Nad pidid tooma uudseviljast (saagist) preestrile (s 2-3) ehk tooma selle Jumala ette. „Ja ütle: mina kuulutan Issandale...“ (s 3.) Ohvrianni keskmeks oli kuulutus. Mida oli vaja kuulutada? „Ma olen jõudnud sellele maale, mille Issand vandega meie vanemaile oli töötanud anda meile.“ (s 3.) Ehk ma kuulutan, et Jumal on olnud mulle ustav. Jumal on täitnud oma töötused mulle ja mu perele. Jumal on ustav.

Kuulutus jätkub: *Mu isa oli rändav aramealane* (s 5). Mu isa ei olnud tähtis isik. Ta rändas siin ja seal, üks tavaline mees väikese perega, lihtsalt alandlik inimene. Aga mu isa sai suureks ja vägevaks. Kogu teksti fookus on Jumala õnnistusel. See on Jumal, kes on minu peret õnnistanud.

Aga nad kohtlesid meid kurjasti ja rõhusid meid (s 6). Elu ei ole alati ilus. Raskused on elu osa, olgu majanduslikud või tervisehädad. Aga ma kuulutan, et Issand kuulis meie häält, kui meie kisendasime (s 7) ja andis meile selle maa, maa, mis piima ja mett voolab (s. 9). Kuulutame, et Jumal on ustav, Jumal on hea, Jumal on meiega ja õnnistab meid.

Isegi Vana Testamendi ajal ei olnud põhjuseks, miks Iisrael peaks andma kümnist ja uudseviljaandi, see, et Seadus ütleb nii, vaid see, et nad on tänulikud Jumalale tema ustavuse eest.

See kuulutus, mis oli vana lepingu iisraellastele Seaduse täitmine, õpetab meid vaatama maailma õigest perspektiivist. Ma ei ole suur või tähtis, mu isa oli rändav aramealane. Aga Jumal on ustav ja hea ka läbi kõige raskemate aegade; ta on mind õnnistanud.

Kas me näeme seda oma elus? Kas näeme Jumala õnnistusi? Ma ei ole rikas, mu auto on väga vana ja kipub lagunema, on olnud ka terviseprobleeme ja ma loodan, et ma olen selle kõige kaudu kannatlikkust õppinud. Aga Jumal on õnnistanud mind sooja kodu ja maitsva toiduga. Jumal on õnnistanud oma ligioluga ja suuremat õnnistust ei saagi olla. Kui ma tunnistan Jumala õnnistusest, mida ma teen järgmisena? „Ma toon selle maa uudsevilja, mille sina, Issand, mulle oled andnud.“ (s 10.)

Iisraelis oli põlluharimise ja loomakasvatuse kultuur. Ma kasvasin üles samuti maakohas ja suur osa meie toidust tuli juurviljaaiast; liha oli pärit omakasvatatud loomadelt. Farmerid teavad, kui sõltuvad nad loodusest. Linnameestel on lihtsam mõelda, et kui ma olen tark ja töökas, tuleb edu. Aga ükskõik kui töökas talumees ka pole, kui vihma ei tule või tuleb valel ajal, ei ole midagi teha. Sa oled täiesti sõltuv il-

mast, st Jumalast. Aga tegelikult on ka ärimehed sõltuvad Jumalast – me kõik oleme. Iga hingetõmme, mille me teeme, on kingitus Jumalalt.

Ma toon selle maa uudsevilja, mille sina, Issand, mulle oled andnud. Ma saan aru, ma tunnistan, et kõik, mis ma oled saanud, on kingitus Jumalalt. Ma ei anna Jumalale seda, mis on minu oma. Vana Testamendi Iisraelis valitses arusaam, et kõik on pärand Jumalalt. Meie ei anna Jumalale seda, mis on meie oma – kuna kõik on algusest peale Jumala oma. Meie lihtsalt anname osa sellest Jumalale tänulikkuses tagasi. Ning kummarda Issanda, oma Jumala ees. (s 10.)

Alguses ehk märkasite, et sõna „korjandus“ on mulle probleemiks. Eesti Keele Instituudi sõnaraamat ütleb, et korjandus on „raha kogumine paljudelt isikutelt kellegi või millegi heaks“.

Olen aeg ajalt kuulnud erinevates kirikutes: „Elektriarve on suur, nüüd paneme kokku korjanduse.“ See on korjandus: raha kogumine millegi heaks, mingi institutsiooni arвете maksmiseks. Kui oleksime klubi, siis oleks loomulik, et klubi liikmed koguvad raha arвете maksmiseks – selleks, et klubi võiks tegutsemist jätkata. Minu jaoks toob sõna „korjandus“ kaasa selle maailma fookuse: see toimub millegi või kellegi heaks. Kiriku seisukohalt toob sõna „korjandus“ kaasa vale arusaama.

Kirikus peame silmas ohvrit. See ga minu parandatud definitsiooni järgi (et sobiks kristliku arusaamise ga) on ohver see, mida annetakse Jumalale, tänuks millegi eest. Ohvri fookuses ei ole selle maailma arved – fookus on Jumalal. Ohver on üks viis, kuidas me kummardame Jumala ees ja kuulutame oma tänulikkust. Ohver on võimalus näidata Jumalale, et me saame aru, et kõik, mis meil on, on tegelikult tema oma. Sellega ütleme ka endale, et ma saan aru, et olen sõltuv Jumalast, kes on olnud mulle ustav.

Ütlesin alguses, et raha ei ole kümnise teemas nii oluline. Loomulikult on raha see, mida võiksimme kõige lihtsamalt ohvrina Jumalale tuua, aga raha on lihtsalt vahend, see ei

ole fookus. Loomulikult on kogudustel raha vaja, et teha jätkuvalt Jumala riigi tööd ja ohvrisüsteem on see, kuidas Jumal need vajadused täidab.

Küsimus on meie fookuses. Kui ohvrikandidud liiguvad, siis millised mõtted liiguvad meie peas? Kas mõtleme kohustusest? Kui suure protsendi peaksin andma? Jeesus rääkis kümnisest ainult paar korda. Variserid, kes andsid täpselt kümnist, mõistis ta hukka. Meie ei ole Seaduse all. Protsendi suurus ei ole nii oluline kui südamehoiak. Mis mõtted liiguvad meie peas? Kas muretseme füüsilise maailma arвете pärast? Jeesus ütles väga selgelt, et see ei tohi olla meie mure – sellepärast, et „teie taevane Isa teab ju, et te seda kõike vajate. Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust“ (Mt 6:31-33).

Kui ohvrikandidud ringi liiguvad, siis peaksid meie peas olema samad mõtted, nagu ühislaule lauldes. Või miks me üldse tuleme kirikusse?

Kui teeme seda Seaduse või kohustuse tõttu, siis on meil suur probleem. Kui elame Jeesuse vere lepingu all, siis me ei ole Seaduse all. Ei ole enam reegleid meist väljaspool, mis meid kohustavad. Ei! Uues lepingus on Seadus kirjutatud meie südamesse! (Jr 31:31-34.) On toimunud sise-mine muudatus, kui Püha Vaim on tulnud meie sisse. Mida me teeme, ei lähtu kohustustest! See kasvab loomulikult välja meie uuendatud südamest – nagu Vaimu vili. See ei ole enam Seaduse või kohustusega seotud vana lepingu kümnisesüsteemi järgimine. Ohvri toomine on veel üks võimalus kummardada Jumala ette. Kas nimetame seda korjanduseks või ohvriks või kuidagi teisiti, ei ole lõpuks oluline. Need on lihtsalt sõnad. Tähtis on, et see annab meile võimaluse kohtuda Jumalaga, tänada teda nende õnnistuste eest, mida ta on meile andnud ja ülistada teda tema ustavuse eest.

Summa, mille me anname, ei ole kõige tähtsam. Kõige olulisem on see, et me kohtume Jumalaga selles hetkes. See, mida me ohverdame, peegeldab meie suhet Jumalaga. Tõeline ohver tuleb südamest tulevast tänulikkusest selle eest, mida Jumal on meile teinud. ■

Osaduspäev Vastseliinas

Septembri viimasel laupäeval tulime kokku 4 Võrumaa kogudusega + sõbrad, Viitka entusiastide algatusel. Osaduspäev sai teoks Vastseliina vallas, kõrgel Kerikumäel asuvas turismitalus, all orus maaliline järv vaateid peegeldamas. Saime kogeda, et Võrumaa on üpris suur ja lai, sest Räpinast Vastseliina jõudmiseks kulus tublisti üle tunni.

Kohapeal oli vastuvõtt soe juba pakutava kuuma tee tõttu kargel päeval. Pärast erilist luulelist tervitust Luulelt ja palvehetke pastor Kaupoga suundusime umbes 4 km pikkusele ümberjärvematkale. Kuna pinnas on soine, kulgeb rada enamasti mööda laudteed. Targasti toimisid need, kel kummikud jalas – lapsed. Omavahelise jutlemise tõttu ei hoitud rännakul parajat pikivahet, juhtus, et matkaja ees kerkis äkitselt üles laua ots ja nõnda ei jäänud tagakõndijatel üle muud kui

sooritada kõrvalühpe märjale sambale. Juhtunut saatev kilkamine laskis oletada, nagu oleks keegi üle parda kukkunud. Palju oli korjamata pohli. Virk pastori Leelo ei jätanud võimalust kasutamata ja korjas ligimes- te abiga nii-öelda käigu pealt ahvatleva ämbritäie pohlakaid ja kuremarju.

Matkalt naasnuid ootas suures ülemises toas maitsev kuum supp, grillvorstid ja muud hädad. Toidu- osaduse vahel ja järel laulsime kiituslaule ning kuulasime üksteise tunnistusi. Ebasoodsa ilma tõttu jäi ära õues plaanitud pallimäng, pastor Ele juhtimisel aga sai siiski koos

abilistega maha peetud asjalik Eesti-teemaline lauamäng. Võistkonnad moodustati piirkonnapõhiselt. Nüüd saime proovile panna oma teadmisi ja hämmastuda faktidest, mida enne ei teadnud. See tekitas omajagu elevust.

Lõpupalve ringis tundsim, et taoline koosolemine on hinge kosutav ja vaimu värskendav. Vaata kui hea ja armas, et vennad-õed elavad koos... (Ps 133:1)

VAIKE KASEKAMP,
Räpina kogudus

Fotod: Merili Tiigi

Võru koguduse aastapäev ja hoone luba

Võru koguduse 23. aastapäeval (esialgse, vana, hoone üleandmine toimus 2. okt 1994) võisime rõõmustada ka selle üle, et 27. okt 2017 saime valminud juurdeehitusega Võru Elupuu kiriku hoonele ametliku kasutusloa. Kümme aastat ehitustegevust on Jumala abiga vilja kandnud! Täna kogu südamest kõiki, kes on meie kogudusele kaasa elanud, selles teeninud, kaasa palvetanud ja paljudel viisidel toetanud ning kes seda kõike jätkuvalt teevad! See on suur eesõigus ja arm. Tänu ja ülistus olgu Jumalale!

KAUPO KANT,
Võru koguduse pastor

Foto: Võru kogudus

Hea Jumala käe all!

Sel aastal täitus 20 aastat vaimuliku töö algusest Sakussaare külas. Maja sisseõnnistamine toimus 26. augustil 1997. a superintendent Olav Pärnametsa ja Tapa pastori Endel Rangi poolt.

Pühapäeval 29. oktoobri tänujumalateenistusel tänasime üheskoos Issandat, kes on meid kandnud tänasesse päeva ja annab lootust tulevikuks.

Fotod: Hans Lahi kogust

Tervitusi jagasid head sõbrad Tallinnast, Tapalt ja naaberkogudusest Ilumäelt. Jutlustas Olav Pärnamets. Muusika ja lauluga olid rõõmustamas Eivind Toodo ansambel ning Urve ja Olav Pärnametsa duett.

Tänulik Sakussaare kogudus

Isadepäev Tallinnas. Jumalateenistust

läbi viinud õed kutsusid altari ette kõik kohalolnud isad, vanaisad, ristisad... Sai rõõmustavalt pikk rivi. Tänulik aplaus taevasse Isale ja meie maistele isadele ei tahtnud vaibuda.

Kirikuvalitsus õnnitleb!

Rudolf Siirak 90 7. nov
Urmas Rahuvarm 70 7. dets
Arvi Lindmäe 80 8. jaan
Erkki Sepp 60 11. jaan
Maire Latvala 40 28. veebr

Tallinna kogudus õnnitleb!

15. okt Vilja Ventsel 50
22. okt Salme Karilaht 90
13. nov Harry Välja 60
19. nov Mati Mägila 70
8. dets Kersti Raudsepp 50
30. dets Ene Vaik 70

EKB Liidu ekspresident Meego Remmel valiti Euroopa Baptistiliidu (EBF) asepresidendiks.

Armeenias, Jerevanis koos olnud 42 baptistiliidu esindajate 21. septembri valik tähendab ka seda, et kahe aasta pärast saab Remmelist organisatsiooni president. Eeloleval kahel aastal kannab seda vastutust Jenni Entrican Suurbritanniast.

<http://www.ebf.org/jenni-entrikan-becomes-ebf-president>

50 aastat metodistide-katoliiklaste julgustavat dialoogi

„Me ei ole enam võõrad, ei oma südame ega Issandale kuulumise poolest. Ristimise läbi oleme saanud tõelisteks vendadeks ja õdedeks. Me kõik kuulume Jumala majapidamisse.” Paavst Franciscus tsiteeris apostel Pauluse kirja efeslastele ja pidas juubeli-kohtumisel järgmise kõne.

Armsad vennad ja õed!

Täna piiskop Abrahamsi südamläike sõnade eest ja tervitan teid kõiki metodisti-roomakatoliku dialoogi 50. aastapäeva tähistamisel. Jumal kuulutas 50. aasta eriliseks, mil tuli ka orjad vabastada: *„Ja pühitsege viiekümnendat aastat ning kuulutage vabakslaskmist kõigile elanikele maal; see olgu teile juubeliaastaks: igaüks teist saab tagasi oma pärisosale ja igaüks pöördub oma suguvõsa juurde.”* (3Ms 25:10)

Oleme Jumalale tänulikud, sest mingis mõttes on ka meid vabaks lastud kahtlustamise ja eraldatuse orjusest. Oleme pidanud 50 aastat kannatlikku ja vennalikku dialoogi ja võime täna öelda apostel Pauluse kombel: *„Järelikult ei ole te nüüd enam võõrad ja majalised.”* (Ef 2:19) Me ei ole enam võõrad, ei oma südame ega Issandale kuulumise poolest. Ristimise läbi oleme saanud tõelisteks vendadeks ja õdedeks. Me kõik kuulume Jumala majapidamisse.

Oleme selleni jõudnud dialoogi läbi. Vatikani II kirikukogu jätkab erinevate kirikute vahelise mõistmise ja üksteise väärtustamise eden-

damist, tehes seda dialoogi abil, mis toimub „tõearmastuses, alandlikkuses ja halastuses“ (*Unitatis Redintegratio*, 11). See annab meile julguse kohtuda siiralt ja alandlikult, et üksteiselt õppida aususe ja väärikuse vaimus. Mingem üheskoos edasi, teades, et meie tee algas Issanda juurest ja viib Tema juurde tagasi.

Oleme juubeliaastas. Meie töökomisjoni viimane avaldus käsitleb pühadust. John Wesley kutsus elama püha elu. Tema eeskuju ja sõnad julgustasid paljusid pühendumapalvele ja Pühakirja lugemisele, mis tõi nad Jeesuse Kristuse tundmisele. Kui näeme püha elu ja mõistame Püha Vaimu tööd teistes kristlikes konfessioonides, siis peame selle üle rõõmustama. Nemad aitavad ka meid saada Issandale lähemale ja andma evangeeliumile paremat tunnistust.

Tänagem taevast Isa kõige eest, lisaks viimasele 50 aastale ka paljude eelnevate sajandite eest kogu maailmas. Kinnitagem üksteist oma usku tunnistades. Usk muutub tõeliseks armastuse läbi, eelkõige vaeste ja hüljatute teenimisel. Jumala korraldus juubeliaastaks on endiselt päevakohane. Osadus Jumalaga kutsub meid pühadusele ja osadusele üksteisega. Meie, katoliiklased ja metodistid,

ühendame jõud, et aidata ja lohutada abivajajaid, neid, kes on tõrjutud ja võõrad meie ühiskonnas.

Viiekümnele aastale tagasi vaadates peame tunnistama, et me ei saa kasvada pühitsuses, kasvamata osaduses. Meie teekonna järgmine etapp peab olema pühendatud lepitusele. Me ei saa rääkida palvest ja halastusest, pingutamata sealjuures täieliku osaduse saavutamise nimel. Saagu see dialoog kingituseks kogu maailmale, et leiduks kõikjal tundlikke kristlasi, kes on valmis lepituse nimel teenima. Ühtsus on ime, mille toob esile Jumala Vaim. Ta teeb seda omal viisil, nagu see toimus nelipüha päeval. Osadus ei tähenda ühetaolisust. Jäägem siis oma teel kokku – nagu jüngrid, kes ootasid Püha Vaimu tulekut.

Olen tänulik meie dialoogi eest, samuti täna Metodisti Maailmanõukogu toetuse eest.

Meie töö pole veel lõppenud. Meil tuleb edasi minna. Oleme õppinud nägema üksteist vendade ja õdedena Kristuses, nüüd on aeg teha pingutusi täieliku osaduse saavutamise nimel, mil saame Jumala armust jagada ühist armulauda.

Ma palun, et ühineksite minuga „meie Isa“ palves...

Libreria Editrice Vatican

Lühendatud tõlge inglise keelest:
TARMO LILLEOJA

Foto: Tarmo Lilleoja

Ilmus laulukogumik „Üks roosike on tõusnud“

EELK Kirikumuusika Liit korraldas 2017. aasta kevadel jõululaulude heliloomingu konkursi, leidmaks uusi jõululaule kooridele.

Laekus 29 koorilaulu nais- ja segakoorile üheksalt Eesti heliloojalt. Konkursi töid hindas žürii koosseisus Mart Jaanson, Marika Kahar ja Sigrid Pöld, kes valisid 3 pea-preemia väärilist tööd, 8 eripreemiat ning veel 3 laulu leidis äramärkimist. I preemia pälvis Evelin Kõrvitsa laul „Jõululugu“, II preemia Rein Kalmuse laul „Hõiska, maa ja taevas“ ning

III preemia samuti Rein Kalmuse kirjutatud „Maarja hällilaul“. Kaheksa eripreemia hulgas olid ka Evelin Kõrvitsa laulud „Jõulutäht“ ja „Jõuluõnnistus“. Kõik premeeritud ning äramärgitud tööd on avaldatud laulukogumikus „Üks roosike on tõusnud“. Selles „triloogias“ on kogumik naiskoorile, kogumik segakoorile ja saatenoot, kus on avaldatud mõlema

kooriliigi klaviirid. Noote saab osta või tellida EELK Kirikumuusika Liidust, kirikumuusikaliit@gmail.com, tel 55902059 või kodulehe kaudu <http://kirikumuusikaliit.ee/tellimise-vorm/>.

Allikad: EELK Tallinna praostkonna 1. adventi kontsert-palvuse „Sulle tuleb Kuningas“ kavaleht.

Kontsert toimus Tallinna Jaani kirikus 3. detsembril 2017;

Jõululaulud segakoorile „Üks roosike on tõusnud“ (lk 63-65 ja 68-69).

Mõte sai teoks ehk üheskoos Eesti Rahva Muuseumi uudistamas

Eesti Rahva Muuseum (ERM) tähistas 1. oktoobril 2017 esimese aasta möödumist uues hoones.

Juba suvel avaldasid mitmed sõbrad arvamust, et tuleks ikka minna seda uut muuseumi vaatama.

Mõte saigi teoks 23. septembril, selle sügise esimesel laupäeval, mil grupp Tallinna koguduse inimesi asus bussiga teele Tartu poole. Reisisaatja tutvustas meile Tallinn-Tartu maantee äärde jäävaid mitmesuguseid vaatamisväärsusi, sügisene loodus oli kaunis ja päike säras suviselt.

Uue ERM-i hoone kujundasid välismaised arhitektid Dorell, Ghatmeh ja Tane, kes polnud elu sees Tartus käinud, kuid kes märkasid võimalust, mida pakkus Raadi endine lennuväli. Nad leidsid, et selle tontlikult mõjuv lennurada on artefakt, mis väärib säilitamist ja ümber mõtestamist.

Nii valmis hoone, mille kogupind on 34347 m² (Võrdluseks KUMU pindala on 20926 m²). Peab ütlema, et väliselt on hoone väga minimalistlik, seest aga avar ja huvitav. Uue muuseumihoone näituseala oma enam kui 6000 m² on ülekaalukalt Eesti suurim.

EMK Tallinna koguduse grupp koos ERMi giidiga (keskel).

Tutvumist näitusega alustasime Jakob Hurda saalist väga torede giidi juhatusel. Tutvusime püsinäitustega „Uurali kaja“ ja „Kohtumised“. Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“ moodustab lõviosa väljapanekust ja see hõlmab ajateljel tänapäevast jääaja lõpuni kulgevat „Ajarada“ ning 11 teemanäitust. Väljapanekust ei puudunud ka Eesti kirikulugu puudutav osa. Põikasime kiiruga läbi ka soome-ugri püsinäituse „Uurali kaja“, kus naiste ja meeste maailma näidatakse läbi koduste tegemiste, elatusalade ja maailmapildi.

Vahetuvate näituste saalis jõudsimme vaadata suurt rahvarõivänäitust.

Enne näituste külastamist eesitasime muuseumi restoranis „Pööripäev“, kus meile pakuti maitsvat lillkapsa-püreesuppi ja kohvi koogiga. Astusime läbi ka muuseumi poest, kus müüdi Eesti käsitööd, mitmesuguseid meeneid ja postkaarte.

Sisukas päev kaldus juba õhtusse, kui alustasime tagasiteed Tallinnasse. Olime kõik Jumalale tänulikud selle tõe elamuse eest.

*MAIRE SIMM,
Tallinna kogudus*

MISJONIMÕTTEID PILISTVEREST

27. novembril kutsus Eesti Kirikute Nõukogu kokku oikumeenilise misjoniteemalise sümposiumi, et teha kokkuvõtteid Eestimaa eri paikades ja kirikutes toimunud aruteludest kogumiku „Kuhu lähed, Maarjamaa?“ teemadel. Kogumik võtab kokku eestimaalaste usulisi hoiakuid käsitleva uurimuse „Usust, elust ja usuelust 2015“ ning pakub mitmeid lähenemisviise selleks, kuidas kirik võiks saadud teabele tuginedes oma misjonitööd paremini edendada. Ka meie kiriku pastorid osalesid oma sügiselisel õppepäeval Eerik Jõksi juhatusel ühes sellises arutelus. Sümposium seadis eesmärgiks sõnastada ühiselt Eestimaa kristlaste missioloogilised väljakutsed lähiaastateks, ühtlasi oli sooviks ettevalmistusena järgmise EKN-i uuringu „Elust, usust ja usuelust 2020“ läbiviimiseks kuulata asjast huvitatud inimeste mõtteid ja ideid.

Kokkusaamise kohaks valiti EELK Pilistvere Andrease kiriku pastoraat, paik üsna Eestimaa südames, mis on olnud oluline teetähis Eesti kiriku- ja kultuuriloos. Just siin peeti aastal

1687 Pilistvere Piiblikonverents, mida filoloogid peavad Eesti esimeseks keelekonverentsiks. Just siin aastakümneid pastoriks olnud Vello Salum

asutas 1988 Eesti Rahvusliku Sõltumatuse Partei ning rajas esimese mälestusmärgi stalinismi ohvritele.

Kokkutulnud olid pärit eri kirikutest ja konfessioonidest, oli nii pastoreid kui ka koguduseliikmeid. Peamiseks motivatsiooniks Pilistverre sõidu ette võtmisele näis selgesti olevat soov midagi teha Eestimaa tuleviku heaks, et sõnum Kristusest jõuaks rohkemate inimesteni just nendele arusaadavas keeles.

Peaettekande Maarjamaa misjoniperspektiividest tegi **Ingmar Kurg** (ülaloleval pildil), kes jätkas juba kogumikus välja pakutud käsitlust **misjonist kui kohtumisest** – seda nii üksikisiku kui kiriku tasandil. Ta rõhutas, et kuni jagame inimesi „omadeks“ ja „võõrasteks“ ning

piirdume ühiskonna tasandil üksnes probleemidele reageerimise ja kaitsepositsioonile jäämisega, ei saavuta misjonikohtumine oma tõelist eesmärki. Kirik võib saavutada kohtumises edu vaid siis, kui ta on proaktiivne (läheb välja oma selge positiivse sõnumiga), samas aga avatud dialoogiks. Tsiteerides misjoniteoloog Sundermeierit: „Kirik ei ole pelgalt koht **võõra jaoks**, vaid koht **koos võõraga**.“

Kogumiku aluseks olnud 2015. aasta sotsioloogilist uurimust kommenteerisid **Liina Kilemit** ja **Atko Remmel**. Nad tõstatasid rea kaalukaid küsimusi uurimuse eesmärkidest ja fookusest ning sellest, kuidas sõnastada usuga seotud teemasid arusaadavalt ka usuvõõraste vastajate jaoks. Olulise panuse aruteluks andsid professorid **Ülo Vooglaid** ja **Rein Veidemann**. Vast kõige kaalukamalt jäi kõlama Ülo Vooglaiu hoiatus inimese liiga kitsast käsitlusest ning ohust, et suhtlemine muutub kohtlemiseks (nähes kaasinimesi vaid misjoni objektidena).

Põneva päeva lõpul anti kõigile kohalolijatele võimalus küsimusi esitada, ettepanekuid teha ja sel viisil ühiselt tulevikku panustada. Oli inspireeriv koosolemine, kus mõttekaaslaste keskel olles ka pausid ja lauavestlused ikka kuulnud mõtete ümber koondusid ning koostöösuhted süvenesid.

MEELI
TANKLER
EMK Teoloogilise Seminarirektor

Fotod: perekond Kanti kogust

Meeskond Leedus: Thea, Laura, Tiit ja Kaupo.

Aldersgate'i reis Leetu 24.-26. novembril 2017

Pastor Andrus Kask esitas Aldersgate'i meeskonnale suvel kutse tulla Leetu teenima. Alates sellest ajast algas palvetöö See ei olnud Aldersgate'i esimene Leedu-reis. 2014. aastal toimus „Elu Vaimus“ seminar Vilniuses David Winstanley juhtimisel. Mõned leedukad on osalenud ka Aldersgate'i meeskonnas ning tulnud suvekonverentsile.

Alates käesoleva aasta suvest on pastor Andrus vastutamas Leedu metodisti kiriku nelja koguduse eest: Vilniuse, Ukmerge, Birzai ja Panevezise. Andrus ja Jelena kolisid Vilniusest Birzaisse, kus on ilus 3korruseline kogudusemaja, kus on ka pastori korter. (Hoone oli endine sõjakomissariaat ning ca 20 aastat tagasi algasid selles tööd, et muuta hoone metodisti kirikuks.)

Viimane aasta on olnud Leedu metodisti kirikus keeruline, kuna mitmed töötajad on lahkunud ning töötajate koormus on tõusnud. Samuti on vähe tugevaid, pühendu-

nud kristlasi. Tundsiime, et peaksime algelt plaanitud „Issand, õpeta mind palvetama“ seminari kohandama vastavalt kohapealsetele vajadustele ning seminari sees keskenduma pikemalt ka ülevahtsunnile kui kristliku elu vundamendile.

Seekordne meeskond oli ebatraditsiooniliselt väike (neli inimest), kuid väga ühtehoidev ja tubli. Alustasime eestpalvet juba mitu kuud tagasi ning igatsesime, et Jumala Püha Vaim võiks teha seda, mis inimlikult võimatu. Koguduses oli olnud mitmeid keerulisi olukordi ning suhted vajasisid tervenemist. Tundsiime vajadust lisaks palvetemadele keskenduda päästmisele ja ülevahtsunnile. Kohale jõudes kogesime tõesti, et vaimulik võitlus oli võiduni jõudnud ning taevast oli avatud. Jumala Püha Vaimu ligioli oli väga kogetav juba alates esimesest ülistuslaulust. Teemadena olid: Kristliku palve olemus, Jeesuse palveelu, ülevahtsünd ning takistu-

sed lähedasele osadusele Jumalaga. Kõik meeskonnaliikmed jagasid oma isiklikke tunnistusi, kuidas Jumal on nende elus liikunud ja teinud imesid. Laura Herm jagas mitmeid erilisi lugusid, kuidas Indoneesia kõige raskemas vanglas, kus olid nii eluaegsed vangid kui surmamõistetud, võisid nad Jumalat ülistada. Seminaril osales umbes 15 inimest ning kõik olid avatud palvele. Imeline oli näha, kuidas Jumal puudutas ja kutsus ühte keskealist meesterahvast, kes andis oma elu pisaratega Jumalale.

Pühapäeva hommikul saime külastada ka Panevezise kogudust, kus Jumal oli hakanud imelist tööd tegema juba mõned nädalad tagasi, kui eesti abielupaar Filimonovid kogudust külastasid ja 12 inimest päästetud said. Väike üüritud saal täitis täiesti ning inimesi jäi isegi seisma. Kui teenistus läbi, soovis enamik neist eestpalvele tulla. Palvevajadused olid tõsised ning paljud vajasisid nii füüsilist kui ka hingelist tervenemist. Olime väga tänulikud Jumalale, kes Püha Vaimu läbi ilmutas nii mõnegi inimese sisemisi olukordi ja võtmeid tervenemisele. Birzai koguduses oli pühapäevane jumalateenistus kell 15 ja ka seal puudutas Jumal nii Tiidu isikliku tunnistuse kui jutluse kaudu. Oleme südamest tänulikud Andrus ja Jelena külalislahkuse ja ustavuse eest Jumala riigis.

Birzai metodisti kirik, tagantvaade.

Panevezise metodisti kogudus asub selle hoone esimesel korrusel.

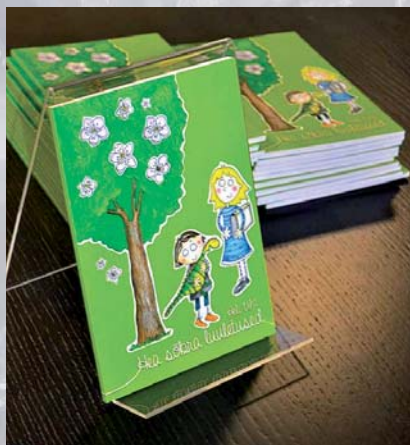
Jõuluootuse mõtted

Jõulurahu tulgu koju – väiksesse või suurde.
Leidku tee, et jõuda vaikselt igaühe juurde.

Kuigi kõigil on nii kiire, kohustused reas, teadke, et üks jõuluingel liigub meie seas.

Tähtsat sõnumit ta jagab, kuula teda vaid.
Kingib lootust, kingib rõõmu, mõtteid ilusaid!

HELI VIHTI luulekogust „Hea sõbra luuletused“
Pärnu : Hea Tegu, 2017 ([Tallinn] : [Trükisilm])

Jumal läkitab meid erinevatesse paikadesse

Jumal näeb meid igaühte eraldi – selistena, nagu me oleme. Ta teab meie tugevaid ja nõrku külgi ja juhatab meid sinna, kus saame end tunda vajalikena ja motiveerituna. Jumal teab, mis on meie igaühe missioon siin maises elus.

Mulle meeldib, kui oskan ja saan kellelegi abiks olla. 1,5 aastat tagasi juhtusin „täiesti kogemata“ lugema, et Vabatahtlik Reservpäästerühm ootab oma ridadesse uusi liikmeid. Uurisin siis nende kodulehte (www.rpr.ee) ja mõtlesin, et täiesti huvitav ja vajalik asi, aga mis võiks olla Jumala tahe? Kas ta tahab mind sinna saata? Kas mul on piisavalt aega selle jaoks? Kas minu tutvusringkonda mahub juurde veel ca 100 inimest, kui mul olemasolevategi tuttavate ja kohustuste jaoks aega napib?

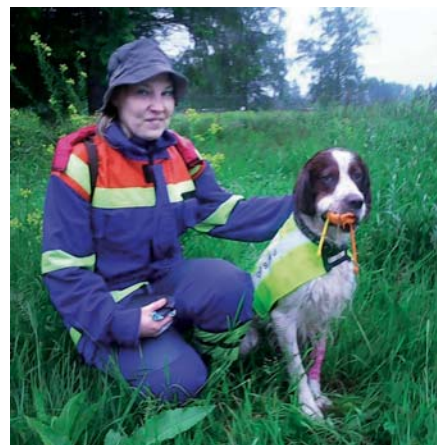
Nende ühiskondlik missoon elukeskkonna turvalisemaks ja hoolivamaks muutmisel tundus mulle südamelähedane ja ma usaldasin Jumalat ja saatsin oma ankeedi ära. Peagi kutsuti mind vestlusele ja sellele järgnesid juba põnevad koolitused: esmaabi, otsingukoolitus, pääste 1. aste ja pääste 2. aste. Ja seejärel sain vabatahtliku päästja tunnistuse. Peale seda on aeg-ajalt olnud ikka mõni huvitav täiendkoolitus või vana teadmiste meeldetuletamine või õppus.

Olen saanud olla abiks erinevat moodi. On olnud mitmeid võimalusi aidata otsida kadunud inimesi ja nähtud lähedaste vahetut rõõmu, kui otsitav on üles leitud, elus ja terve. On olnud võimalus kaasa aidata suurematel üritustel (laulu- ja tantsupidu, triatlon) esmaabiandjana.

Jumal saab mind kasutada nii abilisena neile, kes abi vajavad (näiteks kadunud inimesed ja nende lähedased) kui ka olla Jumala tööriist rühmakaaslaste hulgas.

Soovin, et mõtleksite vahel palves ka päästjatele, s. h vabatahtlikele päästjatele ja reservpäästerühma tegevusele, et Jumal kingiks võimalusi harivateks koolitusteks, kordaminekuid ja õnnistaks jätkuvalt hea ühtekuuluvustundega.

HELI VIHT, Tallinna kogudus

Euroopa on moraalses ja poliitilises sõjas

Tihti avaldatakse ajakirjanduses kirjutisi, et Euroopa on moraalses ja poliitilises sõjas (vahest ongi nii), kus autorite arvates ühel pool rindejoont on nn populistid ja äärmuslikud poliitilised jõud ja teisel pool demokraatlikud jõud. Ma arvan, et olukord ei ole nii ühene.

Vastasseisus esinevad variatsioonid. Mul tekib tahtmatult küsimus, et kui Euroopa (ja mitte ainult Euroopa) on poliitilises ja moraalses sõjas, siis iga konflikti tekkimiseks peab olema mingi varasem sügavam põhjus. See, mis hetkel juba toimub, väljendades erinevate artiklite autorite sõnadega kus: „Ühed tahavad Euroopat tükkideks kiskuda... EL integratsiooni tagasi pöörata... teised aga Euroopat terve, ühtse ja tugevana hoida...“ Siin tahaksin Euroopa Liidu ühtsuse hoidmise suhtes küsida: millise hinnaga seda püütakse hoida?

Mina näen, et nn demokraatlike jõudude leeri lavastus hõivavad üha imposantsemaid kohti sotsiaaldemokraatide ja teiste liberaalsete vasakpoolsete leeri kuuluvad „rahvaalgustajad“, kes ammutavad oma eeskujusid nüüdisaegsele vasakpoolsusele omaste ideoloogide mõtetest, rakendades neid ideid oskustlikult ELi rahvastiku- ja kultuuri-

poliitikas. Sellist ilmingut on hakanud kutsuma kultuurmarksismiks. Kultuurmarksistid näivad lähtuvat osaliselt nn Frankfurdi koolkonna neomarksistlikust ühiskonnateooriast (Loe Vikipeediast: Frankfurdi koolkond oli neomarksistlikku ühiskonnateooriat arendanud koolkond Frankfurdi Goethe Ülikooli juures asuva sotsiaaluuringute instituudis 1931. a). Igatahes on väga suur sarnasus osade ELi vasakliberaalsete demokraatide leeri ja Frankfurdi koolkonna ühe ideoloogi Herbert Marcuse ideedel vähemuste kaitsmisest. Sarnaseid ideid viljeletakse üsna laialdaselt USA liberaalsetes ülikoolilinnakutes, samuti Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa üliõpilaste ringkondades.

Tänapäevased ELi demokraatide tiiva vasakpoolsed jõud on hõivanud oma kaitsva tiiva alla sellised ideoloogiad nagu sotsiaalne õiglus, feminism, uusprogressivism. Tegelikult hakatakse lähtuvalt kul-

tuurmarksismist ümber defineerima traditsioonilist konservatiivset arusaama kultuurist, rahvusest, religioonist, rassidest, soorollidest, seksuaalsest orientatsioonist, perekonnast jne. Suures osas lääne traditsioonilises ühiskonnas on tekkinud sellel pinnal väärtuskonflikt.

Ühesõnaga: inimese identiteedi enamik aspekte seatakse kahtluse alla ning püütakse traditsioonilisi ühiskondlikke norme ja standardeid vaidlustada ja ideaalis neid hoopis muuta, et aga tuua kasu väidetavalt rõhutatud erinevatele vähemusrühmadele. Kui klassikalises marksismis nähti konflikti kodanluse ja proletariaadi vahel, kusjuures töölisklass oli kannataja rollis, siis kultuurmarksistid on asetanud lääne kultuuriruumis kannataja ja rõhutatute rolli mitmesugused/kõikvõimalikud vähemused.

Vähemuste ahistajateks aga loetakse traditsiooniliste vaadetega inimesi, kes väärtustavad Euroopa kristlikku pärandit, konservatiivset peremudelit, lapsevanemaks olemist, uhkust oma perekonna üle, kodumaa-armastust, uhkust oma etnilise rahvuse ja riigi üle, kristlikku traditsioonilist maailmavaadet, traditsiooniliste soorollide järgimist nii kodus, koolis kui töökohtadel. Konservatiivset, euroopalikku, kristlik-

ku, rahvuslikku kultuuri tähtsustavaid inimesi tembeldatakse tänaseks tihtilugu islamofobideks, populistideks, natsideks, äärmuslasteks, harimatuteks. Pisut utreerides pais-

tab, et üheks kõige kardetavamaks tegelaseks on saanud paradoksaalsel kombel nii ELis kui Põhja Ameerikas valgenahaline inimene. Kitsamas kategoorias aga kesk-ealine ja pisut veel vanem valgenahaline konservatiivne kristlik mees. Minu meelest on just sellised negatiivsed ilmingud katalüsaatoriks lääne ühiskonnas, mis on tekitanud ägeda vastureaktsiooni ja mis väljendub konservatiivsete rahva- ja usuliikumiste võimsas puhangus.

Viimastel Saksamaa parlamendivalimistel saavutas hea tulemuse populistlikuks nimetatud parempoolne partei Alternative für Deutschland (Alternatiiv Saksamaale). Mina, vastupidiselt mitmete kirjatükkide autoritele ei kardaks, et AfD on Kremli käepikendus. AfD-l on näiteks palju sarnasust parempoolse Iisraeli rahvusliku partei: Yisra'el Beteinuga (Meie kodu on Iisrael), kellel on sarnaselt AfDga suur toetus endise NSV Liidu aladelt emigreerunute hulgas. Nii sealt saabunud juudid kui sakslased on näinud ja maitsenud uuel kodumaal heaolu ühiskonna hüvesid ja kartuses, et moslemitest pagulased võivad hakata ohustama magusat äraelamist, on muutunud kohapeal suuremateks rahvuslasteks kui kohalikud juudid või sakslased ise ongi.

Ka Poolas toimib rahvuslikkuse tõusulaine tihedalt põimununa usuga. Hiljuti vaikis Euroopa peavoolumeedia Poola iseseisvuspäeva tähistamisest paljudes riigi erinevates linnades, ning pigem jäid silma vasakliberaalses võtmes uudised stiilis, et Poolas marssisid paremäärmuslased ja tagurlased. Ca 60 000 osavõtjaga meelevaeldus toimus Varssavis aga hüüdlause „Me tahame Jumalat” all. Sõnavõtjad rõhutasid miitingul vajadust tõusta liberaalide vastu ja kaitsta kristlikke väärtusi. Kutsuti üles kaitsma ka vennalike rahvaste Euroopat ning mitte minema kaasa Euroopale hauda kaevava „multikulti“, migratsiooni ja moraalityusega. Enne seda toimus Poolas veel grandioosne palveüritus, kus tohutu suurel üleriigilisel palveaktsioonil palvetas riigi piiridel sadades paikades roosipärja palvet ligi miljon inimest.

Poola kristlaste eeskujul kogunesid ka Iirimaa saareriigi piiridele palvetama kümned tuhanded Iiri usklikud. Sarnased usulise ja rahvusliku puhangu tendentsid toimuvad nüüdseks ka Tšehhis, Ungaris, Austrias ning ei saa unustada ees ootavaid valimisi Kataloonias.

Euroopa lugu ei ole veel päris lootusetu ja mina usun, et Jumalal on oma lahendus ka Euroopa Liidu umbsõlme jaoks.

ANDRES KAPP
Tallinna kogudus

Eesti Kirikute Nõukogu jõululäkitus

Kristus sünnib, kiitke!

*Kristus tuleb taevast, minge vastu,
Kristus on maa peal, tõstke ennast kõrgesse,
laula, kõik maailm, Issandale!
Õigeusu kirikulaul*

Armsad kaasmaalased!

Lähenemas on pühad, mil meenutame Kristuse sündi. Inimkond on läbi aegade ikka Jumalat otsinud, sest tunnetus kellestki kõrgemast on inimestel kogu aeg olemas olnud. Aga just nüüd tähistame püha, mil Jumal ise end ilmutas. Ta ületas kuristiku, mille olime iseenda ja Tema vahele tekitanud, ning sündis ise meie keskele.

Hommikumaa tarkadele ilmutati Kuninga sündi tähe kaudu ja seda just nii palju varem, et Kristuse sündimise ajaks Jeruusalemma jõuda. Karjased väljal said ingliltelt teate alles siis, kui Kristus oli juba sündinud, aga vastsündinud Jeesuslast kummardama jõudsid tardgad ja karjased pea üheaegselt. Jumal oskab arvestada meie igaühe eripäraga, kuid lõpuks tahab Ta meid kõiki tuua enese juurde.

Teed kirikusse ei ole tänapäeval sugugi lihtne leida. Jõuludest räägitakse palju, kuid sageli omandab see teema kommertsliku värvingu. Kohane on siiski meenutada, et jõulud on justnimelt Kristuse sündimise püha ning välise asemel võiksime rohkem tähelepanu pöörata seesmisele. Peamine sellel päeval on ikkagi vaikne, tasane ja alandlik Jeesuslaps.

Kui leiame Kristuse, võime maisest sagimisest ja kiirustamisest kõrgemale tõusta. Mitte tiitlid ja seisused ei oma seejuures tähtsust, vaid alandlik ja tasane meel ning südamepuhut on see, mis tõstab meid Jumalale lähemale, nii et võiksime Teda tõesti näha.

Soovime, et igaüks leiaks enese jaoks üles tee, millel Kristus juba üle 2000 aasta tagasi hakkas meile vastu tulema. Tema, kes on tarkadele ilmunud tarkuses ja lihtsatele lihtsuses, on kogu maailma jaoks siiski Jumal, keda praeguste pühade ajal on kohane kiita ja tänada.

Kristus sünnib, kiitke!

Õnnistatud pühadeaega teile kõigile!

Südaöö ja aastavahetuse mõtteid juudilikust vaatevinklist

MARGIT PRANTSUS

Meie aastavahetus on täpselt südaööl, kui 31. detsembrist saab 1. jaanuar. Kui eluvooluga pikemalt mõtlemata lihtsalt kaasa minna, ei tule me ilmselt kunagi selle peale, et juudilikust vaatevinklist võetuna võiks sõnadel „aastavahetus” ja „südaöö” olla teistsugust tähendust, kui meie harjunud oleme.

Ei tea, kas läänemaailmas on uue päeva alguseks meie mõttes südaöö sellepärast, et nii on kergem tunde lugeda – uus päev algab siis, kui kella numbrilaul 12 täis saab ja osuti nii-öelda nullist taas ühe poole liikuma hakkab?

Juudilikust vaatevinklist võetuna ja ka Piiblis kajastub paljudes kohtades väga selgelt, et uus päev algab tegelikult juba eelmise päeva õhtul, päikeseloojanguga, mitte tunde hiljem, kell 12 öösel, nagu me siin maal harjunud oleme. Ning vastavalt sellele, kui sooviksime teada, millal on juudilikus ajaarvestuses südaöö, tuleks meil võtta täpne keskpunkt eelmisel õhtul toimunud päikese loojumise ja algava päeva päikesetõusu vahel. See aga varieerub natuke igas ööpäevas ja nii ei ole olemas ühte konkreetset kellaaega juudilikuks südaööks, mis ööst öösse ühel ja samal kellaaajal oleks.

Piiblis on olnud juhtumeid, kui kesköö täpne teadmine on osutunud väga vajalikuks. Näiteks loeme 2. Moosese raamatu 11. peatükist:

Siis Issand ütles Moosesele: „Veel ühe nuhtluse ma saadan vaaraole ja Egiptusele: pärast seda ta laseb teid siit ära minna. Kui ta lõppeks laseb minna, siis ta otse ajab teid siit ära. Räägi nüüd rahva kuules, et iga mees küsiks oma naabrilt ja iga naine oma naabrinaiselt hõbe- ja

kuldriistu!”

Ja Issand andis rahvale armu egiptlaste silmis; ka oli Mooses väga suur mees Egiptusemaal vaarao sulaste ja rahva silmis. Ja Mooses ütles: „Nõnda ütleb Issand: Kesköö! Ma lähen läbi egiptlaste keskelt: Egiptusemaal peavad surema kõik esmasündinud, aujärjel istuva vaarao esmasündinust kuni käsitagitaguse teenija esmasündinuni, samuti kõik kariloomade esmasündinud. Siis on kogu Egiptusemaal suur hädakisa, millist ei ole olnud ja millist ei tule enam. Aga ühegi Iisraeli lapse vastu ei liiguta koergi oma keelt, ei inimese ega karilooma vastu, et te teaksite, et Issand teeb vahet Egiptuse ja Iisraeli vahel.”

Selles kirjakohas olid sõnad: *Nõnda ütleb Issand: Kesköö! Ma lähen läbi egiptlaste keskelt.* Eestlasena on lihtne pikemalt mõtlemata eeldada, et see sündmus toimus kell 12 öösel. Kuid Piibli ajaarvestus on ju juudi kalendri, mitte meie, gregoriaani kalendri järgi. Võib vaid arvata, kas Egiptuses olles rääkis Jumal oma rahvaga egiptuse aega silmas pidades või juudilikku ajaarvestust silmas pidades. Kui tööks osutub viimane variant, siis – kui Mooses oleks tahtnud kellaaajaliselt ette teada, millal see õnnetus egiptlastega täpselt toimub, oleks just olnud tarvis välja arvestada päikeseloojang

ja järgmise päikesetõusu vaheline keskpunkt.

Südaööst on Piiblis muudiski kohtades juttu. Näiteks Psalmis 119, kus Taavet laulab Jumala sõna ülistuseks ja ta ütleb: *Südaööl ma tõusen üles Sind tänama Su õiguse seaduste eest.* Juudi tarkuseraamatusse Talmudisse on kirja pandud legend, mis räägib, et täpselt südaööl tuli põhjatuul ja puhus Taaveti harfi peale, mis rippus tema magamisaseme peatsis. Kui Taavet helide peale üles ärkas, hakkas ta Jumala sõna uurima. Ja sellepärast on tema lauludes kirjas, et ta on juba varakult üleval Jumalat ülistamas ja nagu lugesime piiblisalmist – südaööl tõusis Taavet Jumalat tänama. Kui uskuda Talmudi lugu, äratasid Taaveti tuule tekitatud harfihelid; aga oluline ei ole isegi see, mis teda äratas; vasta-

valt Jumala sõnale ta teinekord südaöösiti ärkas.

Ajaloost on veel teada, et pärast templi hävingut oli mõnda aega juutidel komme südaöösiti üht leinapalvust pidada – kurvastati selle pärast, et templit enam ei olnud. Ning juudi müstikud on juba sajandeid väga eriliseks pidanud südaöist ärkamist selleks, et Jumalat sel erilisel ajal teenida sõnas ja palves. Ja ei ole ka imestada, kui mõtleme, kui palju juba esiisa Taavet on rääkinud Piiblis Jumala südaöisest teenimisest. Täna sel päeval on südaöised palved levinud osade sefardi- ja hassiitlike juutide hulgas.

Mis puudutab aastavahetust, siis nagu Iisraeli sõbrad hästi teavad, algab juudi uus aasta hoopiski sügisel, septembrikuus, mille puhul tähistatakse 2-päevast *roš hašana* nimelist püha. Meie uus aasta algab aga südatalvel. Ühest küljest ei olegi see nii oluline, kuidas me aega jaotame. Aga lihtsalt nentimise pärast – kui ajaloos tagasi vaadata, siis 1. jaanuari saamisel uue aasta alguseks läänemaailmas ei olegi midagi juudilikku ega piibellikku.

Vanadel aegadel oli eri rahvastel käibel igasuguseid erinevaid kalendreid ja neid erinevaid on ka täna sel päeval, aga vanasti oli see kõik veel palju segasem. Täna seaks päevaks on vähemalt osaliselt püütud kalendriaasta päikese suhtes ja kuude arvustuse mõttes tasakaalus hoida. Paljude rahvaste kalendrid on olnud seotud põllumajanduslike tegevustega – külvi ja lõikusajaga – ja nii ka juutidel. Ning Egiptuses näiteks algas uus aasta ajal, kui Niiluse jõgi üle hakkas voolama.

Meie praeguse kalendri ajalugu ja juured ulatuvad aga tagasi muistsesse Roomasse. Seal oli aastas 304 päeva ja aasta koosnes 10-kuust. Ent arusaadavalt oli see ajaarvestus päikese suhtes veidi ebaloomulikult nihkes ning seda probleemi püüdis lahendada hakata Julius Caesar aastal 46 eKr. Konsulteerinud matemaatikute ja astronoomidega, seadistas sisse Julianuse kalendri, mis oli juba sarnasem ka hiljem käibele tulnud ehk meie praeguse Gregoriuse kalendriga, mida kasutab tänapäeval enamik maailma riike.

Julius Caesar pani ka paika selle, et 1. jaanuar peaks olema aasta alguseks. Osalt seetõttu, et austada Januse-nimelist rooma jumalat, keda nimetati alguste jumalaks; tal oli kaks nägu – üks neist vaatas minevikku ja teine tulevikku.

Keskaja Euroopas püüti 1. jaanuarile kui aasta algusele rohkem religioosset tähendust anda, et see ainult mingi ebajumalaga seotud ei oleks. Kahtlane, kui hästi see soov õnnestunud on – täna sel päeval lihtsalt ei mõelda palju neile vanadele asjadele, sest kõik on läänemaades harjunud, et muidugi algab aasta 1. jaanuaril. Aga miks 1. jaanuaril? – selle peale tavaliselt ei mõelda. Ja ausalt öeldes, ega ju elu ka seisma ei jää, kui 1. jaanuari peale mitte mõelda – lihtsalt elame oma argielu ja aeg liigub edasi, vaatamata sellele, kui palju meie asjade üle sügavuti järele mõtleme või ei.

Kell 00.00, kui algab 1. jaanuar, Iisraelis uue aasta saabumist laiemalt ei tähistata. Pidutsemist leidub vaid Iisraeli suurlinnades ja peamiselt nooremate inimeste hulgas, kes aga kasutaksid nagunii ära mistahes võimalust peo korraldamiseks. Lääne kalendri aastanumbri vahetumisele eriti ei keskenduta. Rabadki rõhutada juutidele, et aastanumbri vahetumine ei ole mingi suur asi ja juudi jaoks peaks oluline olema hoopis *roš hašana* püha sügisel, mil juudi ajaarvestuse järgi saabub uus aasta ja vahetub aastanumber, aga see number on teistsugune kui lääne maailmas. Ja rabad toovad välja ühe nüansi, mis on isegi kristlastele väga head mõtteainet andev – juudid võtavad oma uue aasta sügiseti vastu nii, et kuulavad *šofari* häält, uurivad Jumala sõna ja palvetavad. Aga suur osa maailmast peab detsembri viimasel päeval lihtsalt niisama pidu, sageli Jumala peale mitte mõeldes. Muidugi püütakse anda erinevaid uusaasta-lubadusi, aga tegelikult oleks ühel usklikul inimesel hea uus aasta vastu võtta hoopis Jumalat otsides, mitte tühisuse ja mõttetusega tegeledes.

Iisraelis on inimestel meie uue aasta saabumise kohta kasutusel termin „Sylvester“. Kuigi Sylvesteri nimelisi tähtsaid isikuid või isegi multifilmikangelasi on ajaloos olnud mitmeid, on siinkohal mõeldud neljanda sa-

jandi katoliku kiriku paavsti nimega Sylvester Esimene, kes oli järjekorras 33. Ta lahkus siit ilmast 31. detsembri päeval, olles valitsenud 21 aastat ja seda peeti väga eriliseks, kuna see oli esimene nii pikk ühe paavsti valitsusaeg pärast Peetrust. Sellise erilise tõttu otsustati paljudes Euroopa maades hakata tähistama 31. detsembrit mitte Vana-aasta õhtuna, vaid paavsti pühana.

Ilmselt *aškenazi* mõjude tõttu – *aškenazi* juudid teadsid rääkida paavst Sylvester Esimese juudivas-tasusest – sattus Sylvesteri nimi ka Iisraeli. Ning meie mõttes aastavahetust hakati juutide hulgas see pärast nimetama Sylvesteriks. Aga seda enam tekib küsimus ja seda küsimust on korduvalt ka tõstatanud Iisraelis aastavahetuse tähistamise vastased, kaasa arvatud rabad, et miks peaksid juudid tähistama Sylvesteri püha, kui sellel on nii juudivaenulik ajalugu. Pealegi on tegu nii-öelda kristliku maailma aastavahetusega, mitte juudi aastavahetusega ja kui veel kaugemale tagasi vaadata – ei saanud see alguse isegi mitte millestki kristlikust, vaid hoopis paganlikust.

Iisraeli pearabi on kord öelnud, et kuigi juudid elavad peamiselt oma kalendri järgi, ei ole probleemi omada välismaailmaga suhtlemises järjepidevust ka Gregoriuse kalendri arvestuses. Ning kui juutide mittejuutidest töökaaslaste meel sellest rõõmsamaks läheb, kui neile jaanuari alguses head uut aastat soovida, siis ei ole vale seda teha. Aga juut Sylvesteri ehk läänelikku aastavahetust tähistama küll ei pea, räägivad rabad.

Kui püüda võrrelda, mille poolest on juutide sügisese uue aasta vastuvõtmise pidustused erinevad läänemaailma aastavahetusest talvel, siis välja võiks tuua õige mitmeid momente.

Näiteks töotuste tegemine või lubaduste andmine. Paljud kristlased on õppinud mitte andma katteta lubadusi ja nagu ka Piibel ütleb – tegelikult tuleks hoopiski hoiduda taolistest vannete andmisest. Sest me ei tea kõike, kuidas meie elu kujuneb ja kui juhtub, et meil ei õnnestu oma lubadusi pidada, siis ilmneb, et neil

ei ole katet; tegelikult võiks meid siis isegi valetajateks nimetada. Ilmalikud inimesed annavad küll sageli igasuguseid lubadusi ja ilmselt on nad ka nende andmise hetkel päris siirad ning tahaksid ka neist lubadustest reaalselt kinni pidada. Juudi uus aasta algab 10 meeleparanduspäevaga. Ammugi mitte ei anta sel hetkel lubadusi, vaid selle asemel hoopis parandatakse meelt, et möödunud aastal ei ole suudetud elada selle vääriliselt, mida on lubatud või kuidas oleks olnud Jumala ees õige elada.

Veel üks erinevus aastavahetuse osas on see, et läänemaailma uusaasta võetakse tavaliselt vastu koos sõpradega; juutide jaoks on aga nende uue aasta püha ehk roš hašana pigem perega koosolemine. Käiakse sünagoogis, pärast mida viibitakse pereringis.

Rääkida võiks ka traditsioonide pikkusest. Juutide traditsioonid ja pühadekombed (näiteks mis puudutab palveid ja laule) ulatuvad väga kauge aja taha. Üks juutide roš hašana palvetest, mida lauldakse, on „Avinu Malkenu” ja esimene kirjalik tunnistus, et seda on aastavahetuse ajal kasutatud, pärineb juba teisest sajandist. Läänemaailma üks tuntumaid aastavahetusel laulda-

vaid laule „Auld Lang Syne” on aga kõigest veidi üle 200 aasta vana. Üldse on juutide aastavahetuse saabumise tseremoniaalne külg pühalikum; palvetatakse ja loetakse Jumala sõna. Selle kõrval on mõnikord isegi piinlik mõelda, mida samal ajal tehakse läänemaailmas.

Eks kindlasti on ka läänemaailmas ning Eestiski palju pühendunud usklikke, kes aastavahetuse ajal Jumala palge ees palvetavad; ning vastukaaluks – eks on jällegi juutide seas neid ilmalikke noori, kes hoopis kusagil baaris aastavahetuse ajal purjutavad, aga jutt käib üldisest trendist. Isegi paljud sekulaarsed juudid lähevad juudi uue aasta saabumise puhul sünagoogi jumalateenistusele. Veidi on see võrreldav sellega, et meil minnakse jõulude ajal kirikusse. Aga aastavahetus on läänemaailmas ikkagi pigem pidutsemise ja saluudi aeg; juutidel see nii ei ole.

Mis veel muusikat puudutab, siis läänemaailmas kasutatakse aastavahetuse ajal igasugust peomuusikat; juutidel on aga kombeks uus aasta vastu võtta šofari ehk jäärasarve puhumisega. Üldse paljusid pidulikke sündmusi Piiblis tähistab ka šofari puhumine. Juutidel rõhutab uue aasta saabumise pidulikkust ka see,

et sünagoogi minejad panevad selga uued riided. Lisaks roš hašanale on see komme seotud mitmete juudi pühadega.

Ja viimaks – üheks väga suureks erinevuseks juudi ja läänemaailma vahel on ka see, et kui meie oleme harjunud üksteisele ütleva „Head uut aastat!” või nagu inglisekeelses maailmas öeldakse – „Önnelikku uut aastat!” – siis juudid soovivad üksteisele head ja magusat aastat. „Šana tova U-metuka!” – „Head ja magusat aastat!” Tundub, et siinkohal on eesti traditsioon isegi juudilikum, kui inglisekeelses maailmas, rõhutades head, mitte õnnelikkust.

Hea soovimise juured arvatakse ulatuvat tagasi aega, kui Jumal maailma lõi. Ta vaatas seda, mida oli loonud ja nentis, et see on hea. Piiblis on kohe alguses seega öeldud, et miski on hea. Sõna „hea” ilmneb juba esimestes piiblisalmides. Sellepärast peavad juudid headust ja hea soovimist ka uue aasta saabumise kontekstis väga tähendusrikkaks. Heaks saab nimetada midagi siis, kui me oleme täitnud oma eesmärgi; meie elu võib nimetada heaks siis, kui oleme täitnud selle, milleks me siia maailma oleme tulnud. Ning küllap võib siis inimene ennast ka õnnelikuks pidada.

Mõtteterad rabidelt uue aastavahetuse eel

Uus aasta on meie ees nagu avatud raamat. Me läheneme sellele eba-kindlalt, kuid ikkagi tulvil lootust. Me ei tea, mida tulevik toob, milliseid võimalusi, kiusatusi, rõõme ja kannatusi. Mõtleme piirile, mis lahutab vana ja uut aastat. Mõtiskleme vana aasta üle ja meenutame, milliseks me ta vormisime. Jumal, anna meile rohkem tarkust. Näita, mis annab meie elule mõtte ja päevadele tähenduse.

Lase meil mõtiskleda jõudude üle, mis mõjutavad inimese elu – tungid ja igatsused meie hinge sügavuses; auahnus ja saamahimu, mis meie tahet tagant sunnivad; harjumused ja rutiin, kuhu upuvad meie arusaamad. Ja ikkagi on Jumal suurem kui kõik need kokku ja Tema vaikne hääl on võimsam kui nende mõirgamine. **Uue aasta lävel tunnistame, et Jumal on**

valitseja. Valitsegu Ta meiegi üle ja meie hinges.

Meie elu on nagu jõgi ja me ei tea, kuhu see meid viib või kus lõpeb. Too-gu algav aasta head meile, meie pere-dele ja inimestele meie ümber. Ärgu kordugu sel aastal läbielatud haiget-saamised ja vead. Rumalus ja kõrkus, mida nad põhjustasid, ärgu kordugu enam. Saagu meie hing uueks. Lase meil vaadata uude aastasse rõõmsalt ja usaldavalt.

Vaatan tagasi möödaläinud aasta-le ja tahan jätta meelde kõik hea. Ma mõtlen uutele sõpradele, kuulnud ja räägitud naljadele. Ma mõtlen hetkede-le, mil ma kohtlesin rumalaid leebelt, ja inimestele, kes mind pahandasid või olid tänamatud. Ma mõtlen hetkede-le, mil nad oleksid võinud minusse leebelt suhtuda. Ma mõtlen kordadele, mil

minu isekus ja suurelisis hämmastasid mind ja teisi. Ma mõtlen aegadele, mil ma püüdsin enda üle järele mõelda ja avastasin, et ma võin olla üksi. Ma mõtlen sellele, mis oli minus spontaanset ja ettearvamatut ja kus mulle tundus, et ma avastan uuesti lapsepõlve süütuse. Ma mõtlen haigustele, millest mind säästeti, katastroofidest, mis minusse ei puutunud ja murest asjade pärast, mis kunagi ei juhtunud. Ma mõtlen hetkedele, mil ma teadsin: Ma olen hinnaline.

Tere Israelimaalt!

Juunikuises ajakirjas alustasime lugu nelja eestlase viibimisest vabatahtlikuna Israeli Kaitseväes. Reisist sündisid kirjad kodustele, mida lühendatuna kajastame.

*Tere kiirustavast Tel Avivi linnast!
10. aprill 2017*

Oleme edukalt Sar-El programmi lõpetanud. On eriline arm ja õnn panustada Püha Maa toetamisse mitte ainult sõnade, vaid ka tegudega. Sõnum, et seisame Israeli kõrval, on oluline ajal, kus arabia maailm koos lääneriikidega surveb Israeli loobuma õigusest elada maal, mida Jumal neile on andnud igaveseks. Lugesin just täna Hs 36:5, kuidas Jumal määratleb seda territooriumi eelkõige Tema maana. Ta räägib rahvastest „...**kes kõigest südamest rõõmutsedes ja hinges põlgust tundes on võtnud endale omandiks MINU MAA**...“. Israeli ründaja ja vihkaja seisab silmitsi Jumala enda ning Tema otsustega. Issand taastab maa ja rahva iseenda, mitte juutide tubliduse või erakorduse pärast. „**Ma ei tee seda teie pärast, ütleb Issand Jumal, see olgu teile teada!**“ (36:32.)

Töötades Israeli heaks, tuleb enda jaoks selgelt paika panna, et mitte maa ega rahvas ei ole kummardusobjekt, vaid Jumal, kes neid on valinud. Kui Tema ütleb, et nad on **MINU RAHVAS**, siis nii on (Hs 37:12).

Tel Avisis peatume Abraham Hostelis. Kui võõristav on peale kõrbe väarikat rahu ja ilu sattuda ühtäkki tormavasse ja signaalitsevasse linnamõllu! Rendime auto ja oleme nüüd enamasti ratastel. Sõidame põhja, Galilea äärde.

Lootsime külastada Sahne Rahvusparki, looduse SPA-d, mida kutsetakse hellitavalt ka Eedeni aiaks. Sealne looduslik vesi on aastaringelt +28°. Paraku ei leia me seda õigel ajal üles ning park osutub suletuks. Hans on väga nõrduinud. Galilea järves ujudes kohtub ta agatoreda juudi rabiga ning saab sellest

põgusast suhtlemisest taas rõõmsaks. Õnneks ikka tõesti vähe vaja!

Järgmisel päeval seikleme Jeeriko kandis. Otsime üles Surmavarju oru (Wadi Qelt), mida arvatakse olevat Taaveti inspiratsiooniallikaks 23. laulu loomisel. Soovin et võiksite kõik omal nahal kogeda ja näha selle paiga erakordsust! Tasub aeg maha võtta ning planeerida orus ja mägedel rändamiseks terve päeva.

Praegu kasutavad beduiini karjased Wadi Qelt orgu Jeerikos käimiseks. Ühel mäel kohtamegi lahket Josefit, kes muidu elab Jeerikos oma naise ja 6 lapsega, kuid karjab siin Juuda mägedel kitsi ja lambaid. Ta pakub meile lahkelt kuuma teed ning Hans rõõmustab teda vastu kenasalli ostmisega.

Org, mille pikkus on ca 28 km, ületab aga veelgi oma saladustega. Kes on näinud „Sõrmuste isanda“ filme – Wadi Qelti vaatepilt meenutab midagi sarnast filmis olevale haldjate lossile. Oru põhjast kõrguvast kaljuseinast eenduvad piltilised kaljusse raiutud kabelid ja lummasvad aiad. See on St George kreeka-ortodoksi klooster, mida hinnatakse üheks maailma vanimaks kirikuks (rajatud 480 pKr).

Wadi Qelt oruga paralleelselt läheb ka vana Rooma-egne Jeruusalemma ja Jeeriko vaheline tee. Ilmselt mõtles Jeesus sellesama tee peale, kui ta jutustas oma halastaja samaarlase loo.

Kohtume oma oru-teenkonnal mitmete huvitavate inimestega, enamasti Läänekalda araablasega. Üks sõbralik seltskond lähedalolevast Nabluse linnast kutsub meid oma lõkke äärde ja pakub värskelt tulel küpsetatud lambaliha ning pitaleibu. Keele viib alla! Täname südamest ja soovime üksteisele *Salam Aleykum* (rahu teile). Jeerikosse sõidu jätame

Foto: erakogust

Sirly ja Hans Lahi.

aga hilise aja tõttu ära. Hüppame hoopis peegelsiledasse Soolamerre. Kuusirp sätendab taevast taamal kõrguvate Moabi mägede kohal ning õhk pakatab sametisest sumedusest. Nii ilus, et hakkab valus...

Oleme broneerinud ühe öö Ein Gedi Youth Hotelli, et võita rohkem aega kohapeal liikumiseks. Seekord leiame üles Soolamere põhjakaldale jääva Jeesus arvatava ristimiskoha, *Qasr el Yahud*. Hansul ja Tarmol on seal Jumalaga oma lugu.

Loomulikult ei saa seekordki jätta külastamata Masadat. Ärkame 04:30 ning sõidame täielikus ööpimeduses mäejalamile. Kell 05:30 avatakse värav ning looklev pealampidega inimrivi hakkab vaikselt tõusma märke, vastu kohtumisele päikesega.

Õhtupoolal oleme Wadi Davidi allikatel, hingamisvetel. Kaks loodusliku mageveeallikat loovad keset Juuda kõrbe kahe mäe vahele idüllilise ja rikkaliku loodusega maa-ala, Ein Gedi Rahvusparki. Juudid armastavad seda paika. On see sellepärast, et siinsed koopad on olnud varjupaigaks armastatud kuningas Taavetile või on nad samamoodi nagu meiegi lummatud ajatust ilust, mis kaljude, koskede, looduslike basseini, džunglilaadse veetaimestiku ja uudishimulike kaljumäkrade-kitsede sümbioosis tekib, teab vaid Jumal.

Täna päikeseloojanguga algavad Paasapühad ning meil on aeg tagasi pöörduda Eestimaa.

Lehitraot (nägemiseni), Israel – „**maa, mille eest hoolitseb Issand, su Jumal, mille alaliselt, aasta algusest aasta lõpuni viibivad Issand, su Jumala silmad**“ (5Ms 11:12).

Tänulikult

SIRLY+HANS, TARMO ja HELGI

Ebenezer-konverents Tallinnas

HELEN HAAS

18. novembril toimus Tallinna metodisti kiriku hoones Ebenezer Estonia poolt organiseeritud konverents „Israel aegade tähisena“, mis tõi kokku üle ootuste palju huvilisi üle kogu Eesti ja kauge-maltki. Peakõnelejaks oli Ebenezer organisatsiooni üks rajajatest Steve Lightle USAst, kellega olid kaasas Põhjamaade ja Baltikumi juht Philip Holmberg ning misjonär Ake Walman Rootsist.

Ebenezeri nimetus tuleb 1. Saamueli raamatust, kus kirjeldatakse Jumala võimsat abi võitluses vilistite vastu: prohvet „...Saamuel võttis ühe kivi ning asetaski Mispa ja Seenil vahele, pani sellele nimeks Eben-Ezer ja ütles: „Siiani on Issand meid aidanud!““ (1Sm 7:12) Alates 1991. aastast on Ebenezeri operatsioon Exodus aidanud rohkem kui 150 000 juudil Iisraelisse tagasi pöörduda. Ebenezeri peamine eesmärk ongi juutide abistamine kodumaale tagasipöördumisel, millega konverentsil

Ebenezeri 25. aastapäeva konverentsil Jeruusalemmas, jaanuaris 2016, kus me kohtusime Stevega esmakordselt; peale tema etteastet ta palvetas meiega koos ja õnnistas meid, et see töö juutide heaks saaks algatatud ka Eestimaal. Nii, et „kõik algab palvest!“.

kutsuti ühinema ka Eestimaa kristlasi.

Steve Lightle jagas talle 1974. aastal antud nägemust juutide massilisest tagasipöördumisest NL aladelt. See oli aeg, mil sel teemal ei räägitud avalikult isegi mitte Inglismaal. 1980. aastatel, mil vastasseis USA ja NL vahel oli viimase piiri peal, tõstis Jumal üles kristlasi ja kogudusi juutide eest palvetama. Need olid inimesed, kes mõistsid, et nende saatuseks kristlastena on seotud juutide saatusega. Kui enne Jeesuse esimest tulekut valmistas talle prohvetlikult

Fotod: Hans Lahi

Steve Lightle kõnelemas metodisti kirikus.

teed Ristija Johannes, siis Jeesuse teise tuleku prohvetlik ettevalmistus seisneb juutide tagasipöördumisel nende ajaloolisele kodumaale. Kogudus koges suurt vabanemist ja ärkamist just 1990. alguses – ajal, mil juutidel lubati NLst vabalt välja rännata.

Sakussaare koguduse pastor Hans Lahi kohtus Steve Lightle'iga esimest korda 2016. aastal Jeruusalemmas Ebenezeri 25. aastapäeva konverentsil ja sel ajal tekkis ka soov ta Eestisse kutsuda. Steve, kes ei olnud varem Baltimaades käinud, liitis Eesti külastamise hea meelega oma Põhjamaade ringreisiga. Soomest tulid saatjatena kaasa Ebenezer Soome juhid Outi ja Hannu Lyytikäinen. Lisaks konverentsil kõnelemisele andis Steve intervjuu nii TV 7le kui ka Pereraadiole.

Konverentsil tutvustati ka Ebenezeri sünnist ja teenistusest jutustavat, värskelt eesti keelde tõlgitud Gustav Schelleri raamatut „Operation Exodus. Prohveteeringud täituvad.“ Raamatu tagaküljelt võib lugeda, et see on „lugu julgusest, vaatamata kõigele vastuseisule. Parim tänapäeva näide usust“. Kui võrd juutide tagasipöördumine nende ajaloolisele kodumaale ei ole sugugi lõppenud, siis on see raamat julgustavaks lugemiseks igale kristlasele. Raamatut on võimalik soetada Harta raamatupoest ja Logosest.

Ansambel „Keshet“.

JÕULU(M)EELNE MÕTISKLUS

MEELI TANKLER, EMK Teoloogilise Seminari rektor

Mõned pühad on justkui pühamad kui teised. Jõulupühad kuuluvad kohe kindlasti nende hulka. Õeldakse ju mõnikord, et eestlased on jõuluusku – paljude inimeste jaoks on see ainus aeg aastas, kus kirikutee jalge alla võetakse. Minu põlvkond mäletab veel aega, kus jõulupühi tähistatigi üksnes kirikutes ja kodudes – mitte kaubanduskeskustes ja meelelahutusasutustes, seda kõike suureks meediamulliks puhudes.

Ühtpidi oli see ju ka kurva võitu aeg: ei mingeid aasta pimedaimat aega valgustavaid tulukesi ega muud säravat ja käravat melu. Aga mõnikord tundub mulle, et jõulupühade „legaliseerimisega” oleks justkui midagi olulist kaotsi läinud. Kui tuntud raadiohäääl pakub sulle tõelise jõulumeeleolu tekitamise sildi all vabapääsmeid jõululaadale; kui toidupood esitab reklaamisõnumi pidulikul Halleluuja koori viisil; kui „jõulutuurile” startivad lauljad innukalt kinnitavad, et ei maksa peljata liigset jõululaulude laulmist, sest nad esitavad pigem ikka „omi häid lugusid” – siis on miski jõulupühade olemuses tasakaalust välja läinud. Tõeline sisu oleks justkui puudu.

Ometi ei takista see kõik sinul ja minul kristlastena jõulupühade-

le teistmoodi vastu minna. Võime iseendale ja oma sõpradele mitmel moel meelde tuletada, et valmistume tähistama Kristuse sündimise tähtpäeva. Võime vastukaaluks välisele melule keskenduda Anna Haava üleskutsule panna oma südames kõik küünlad põlema ja ehtida hinge taevarahuga. Võime uuesti enda jaoks avastada põlvest põlve lauldud jõululaulude aegumatu poeesia ja vaimuliku sõnumi sügavuse. Kas saaks veel lihtsamalt ja selgemalt edasi anda prohvetikuulutust kui sõnadega: „Mu armast roosikesest Jesaja kuulutas. Ta sündis puhtast neitsist, Mariast Petlemmas. Nii oli Isa nõu.”

Samas elame individualistlikus maailmas, kus igaüks sulgub enesesse ja sageli isegi oma otseseid naabreid enam nimepidi (või ka nägupidi) ei tunne. Seetõttu ole-

me minetanud oskuse (ja võibolla ka tahtmise) jõulusõnumit kaasinimestega jagada. Ma mõtlen siin PÄRIS jõulusõnumit, mitte piparkoogiretsepte või originaalseid kingisoovitusi või ehk hoopis jõulutüdimust. Minu küsimus täna on lihtne: kas ja kuidas sina ja mina sel jõuluajal saaksime viia kaasinimesteni sõnumi Jumala piiritust armastusest inimkonna vastu? Nii suurest armastusest, et ta oli selle nimel valmis oma ainusündinud Poja abitu vastsündinud lapse kujul päris tavaliste inimeste kätte se usaldama. Kui Jumal otsustas Jeesuse inimplapse kujul meie keskele saata, vajas see vastsündinud laps maiseid vanemaid ja katust pea kohale. Sündimise hetkel Petlemmas olid hoolitsevad vanemad tema jaoks tööpoolest olemas – küll aga puudus tal kodu. Veel mõnda aega pärast sündigi, sest kuigi enamik inimesi erilise lapsukese sündi tähelegi ei pannud, tekkis kuningal ometi hirm võimaliku troonipretendendi ees. Kas pole kummaline, et tänapäeva terminites oli vastsündinud Jumala Poeg oma maist elu alustades sisuliselt põgenik? Jumal oleks võinud ju üleloomulikul viisil teda kaitsta, aga ta valis teise tee. Inimeseks saanud Jumala Poeg oligi kõiges antud inimeste hoole alla. Ja niisamuti on inimeste hoole alla

antud sõnumi levitamine Jumala Pojast, kes kord tuli – ja kunagi tuleb taas. See sõnum tuleb kõigepealt iseendast üles leida ja alles siis saame seda kaasinimesega jagada.

See kõik paneb mind jõulupühade eel mõtlema oma äsja igavikku lahkunud emale. Tema jaoks oli adventiaeg ehk veel erilisemgi kui pühad ise, eriti viimastel aastatel, kui ta oli juba kõrges eas. Kõigepealt jõuludeks valmistumine iseeneses: väikeste jõuluootuse märkide paika seadmine kogu suures tühjaks jäänud majas. Siia kuulus kuuseoks vastavalt ühe, kahe ja kolme ja nelja küünlaga; lapselaste aastate eest valmistatud jõlukaunistuste elutoa akendele riputamine; tasapisi jõululinaga kaetud lauale kogunevate jõlukaartide lugemine. Aga sellest lähtus jõulusõnumi väljapoole jagamine oma võimuste piires: pühendunud ja sisuliselt läbimõeldud jõlukaartide kirjutamine, eakate jõululõuna lauakaartide kujundamine, mida ta juba aastaid oli oma missiooniks pidanud. Ja kui jõulupühad viimaks kätte jõudsid, pidas ema telefonitsi meeles tervet hulka inimesi, kelle jaoks tema kõned olid olulised ja oodatud.

Kas sulle tuleb meelde keegi, kellega sa pole pikka aega suhelnud – kes võiks ehk rõõmustada jõuluajal sinu telefonikõne üle? Kas sulle tuleb meelde keegi, kes on justkui võõraks ja kaugeks jäänud? Jõuluag on hea neutraalne võimalus jõlukaart posti panna. Sest postiteenistus toimib jätkuvalt, isegi näöraamatu ja muude kiirete suhtlemisvahendite ajastul, ja inimesed õpivad tasapisi jälle postiga saabunud kirjadekaartide üle rõõmustama. Eriti kui kaardil on midagi enamat kui „Häid pühi!”. Siin on sinu lihtne võimalus tõelist jõulurõõmusõnumit edasi anda. Ja miks mitte ka mõne naabri uksele koputada, piparkoogitaldrik või küünlale anda ja õnnistust soovida – tuledades meelde, et on Kristuse sündimise püha.

Jeesuse nime päästev vägi

1960-ndatel aastatel külastasin korduvalt usklikku öde Tõstamaal. Ühel sellisel külastusreisil kuulsin kurba lugu, et keegi kohalik mees oli haigestunud vähki ja ta seisund oli selline, mille kohta arstid öelnud: „Ta ei või enam üle kolme päeva elada.” Ihu oli lagunemas, aga hing nagu poleks saanud lahkuda.

Kui öde haiget viimasel korral külastas, oli too öelnud: „Mul on kohutavad valud ihus, aga veel suurem vaev on hinges.” Öde oli saatnud tema eest palvesoove mitmesse Pärnu ja Tallinna kogudusse, aga meest külastada ei lubanud ta naine enam ühelgi usklikul. Usklikud sõbrad mõtlesid välja, et ehk naine laseb sisse kaugemalt tulnu. Selleks olin mina.

Tervitades ütles mu saatja: „Üks usklik öde on tulnud Tallinnast ja tahaks haiget külastada.” – „Ei meil ole tarvis mingeid valeusklikke,” oli naise kiire vastus. (Tema ise oli õigeusu kiriku liige.) Niikaua, kui naised õues veel rahustavalt ja lepitavalt rääkisid, tõusis minus sisemine kisendamine Jumala poole: „Issand, mida pean tegema selle nii raskes olukorras viibiva hinge heaks?!”

Sealsamas äkki saabuski vastus – perenaine pöördus korra minu poole, näitas käega maja ukse suunas ja ütles: „No, eks minge, kui tahate. Rääkida te temaga enam nagunii ei saa, ta on juba kaks päeva meelemärkuseta.”

Suur rõõm tulvas mu südamesse. Issand oli ukse avanud. Täna ja astusin viibimata sisse. Madal talutuba, voodis hingeldav mees, nagu hall, ebatavaliselt tume, silmad pooleldi kinni, pilk klaasistunud nagu surnul.

Katsusin ta rinnale risti asetatud käsi – need olid soojad.

Äkki langes Jumala vägi alla kirjeldamatu võimsusega – see oli ääretu armastuse ja kaastunde jõud, miski, mis ei olnud minust, aga mis neil hetkil mind täitis. Hõikasin haigele valju häälega: „Hüüdke appi Jeesust! Tema võib teid veel päästa!” Siis palusin, et Jumala päästev arm talle osaks saaks. Taevased väed täitsid tuntuvalt kogu ruumi. Jälle hüüdsin haigele neidsamu sõnu ja jälle palvetasin, asetades ühe käe ta laubale, teise ta risti rinnale asetatud kätele – ja siis see sündis – üks minu elu imelisemaid kogemusi – mehe huuled avanesid põhjatult sügavaks hingetõmbeks ja ta suust kostis üksainus sõna: „Jeesus!” See tuli kuskilt tohutust sügavikust, see mahutas endasse kogu ta jõu tagavara. Siis sulgusid huuled ja imelik tõmblus liikus üle ta näo – vabanemise naeratus. Olin ülimalt rõõmus ja tänulik. Teadsin, et ta on päästetud. Nüüd võis ta hing lahkuda, ta oli armu saanud.

Mõne tunni pärast vabastas Issand ta ka sellest paljukannatanud ihust.

Koguduste ja usklikke sõprade palved olid vastatud. Au Jumalale!

AINO HENNO,
Tallinna kogudus

“Sest Jumala leib on see, kes tuleb taevast alla ja annab maailmale elu.”

Jh 6:33

Imelist jõuluaga ja Jumalast õnnistatud Uut Aastat!

soovib
Avatud Piibli Ühing

Pidage meeles oma juhatajaid, kes teile on rääkinud Jumala sõna; pidades silmas nende elukäigu lõppu, võtke eeskujuks nende usk!

Heebrealastele 13:7

Tänuga südames meenutame ustavat Jumala sulast, EMK superintendenti ja kauaaegset EMK Tallinna koguduse pastorit Hugo Oengot (12.12.1907–10.12.1978), kelle sünnist möödub detsembrikuus 110 ning surmast 39 aastat. Vend Oengo on kindlalt nende EMK usukangelaste hulgas, kes on pidanud kannatama tagakiusu seetõttu, et oli kuulekas ja jäi ustavaks Jumala kutsele oma elus kuni lõpuni.

Vanemad on mulle jutustanud, kuidas varsti peale minu sündi paari-kolme nädalase imikuna põdesin rasket soolte põletikku. Mind viidi haiglasse, raviti ning lõpuks saadeti koju, arstid olid võimetud mind abistama.

Hugo Oengo

12. detsember 1907–10. detsember 1978
Superintendent aastail 1974–1978

Hugo Oengo (passi järgi Hugo Arnold Öngo-Oengo) sündis oma vanemate kaheksanda lapsena Haapsalus. Isa Gustav oli hiidlasest kaugsõidukapten, ema Helene, pärit samuti Hiiumaalt, oli kodune ja kasvas lapsi. Hugo Oengo sai usklikuks 17aastaselt Haapsalus. 1924. aastal sai temast Haapsalu koguduse ja noorteühingu Epworth Liiga liige. 1926. aastal lõpetas ta Haapsalu gümnaasiumi *cum laude*. Samal aastal asus õppima Tallinna Kõrgemas Tehnikumi, mille lõpetas 1932. aastal, omandanud inseneri kvalifikatsiooni ehituse erialal. Tema valdkonda kuulusid sillad, teed ja hüdrotehnilised ehitused. Oengo tegi erialaselt ligi 22 aastat viljakat koostööd tunnustatud ehitusteadlase Ottomar Maddisoniga. 1934. aastal oli ta juba Tallinna koguduse ilmikjutlustaja, samuti Epworth Liiga juhataja ja Noorte Ühingute Liidu juhatuse liige. Seoses Tallinna Kõrgema Tehnikumi likvideerimisega aastal 1934 viidi insener Oengo üle abijõuna Tartu Ülikooli tehnikateaduskonda, kus töötas kuni 1936. aasta suveni. Tartus jätkas ta tööd ka vaimulikuna ja määrati 1935. aasta septembris Tartu II metodistkoguduse vanema asetäitjaks, ühtlasi ka EMK kirikuvalitsuse liikmeks. 1936. aasta augustis asus Oengo tööle äsjaavatud Tallinna Tehnikaülikooli, kus töötas instruktori-assistendina. Täiendas oma teadmisi ja sai 1937. aasta jaanuaris *cum laude* inseneridiplomi tööstus- ja tsiviilehituse erialal.

Arst ütles isale, et nemad last ravida ei suuda ja see haigus võib korduda kuni 7-aastaseks saamiseni. Peale haiglast kojusaamist läks minu tervis halvemaks, kui oli haiglasse minnes. Isa ja ema kutsusid venna Oengo, kes minu pärast palvetas. 4-5 päevaga tegi Jumal ime ja minu tervis sai korda ja haigus ei ole senini kordunud.

Olgu Jumal kiidetud venna Oengo elu ja tööst ning nende paljude eest, kes on kogenud Issanda tervendust ja päästet tema teenimistöö läbi!

Tänutundes,

EMK superintendent TAAVI HOLLMAN

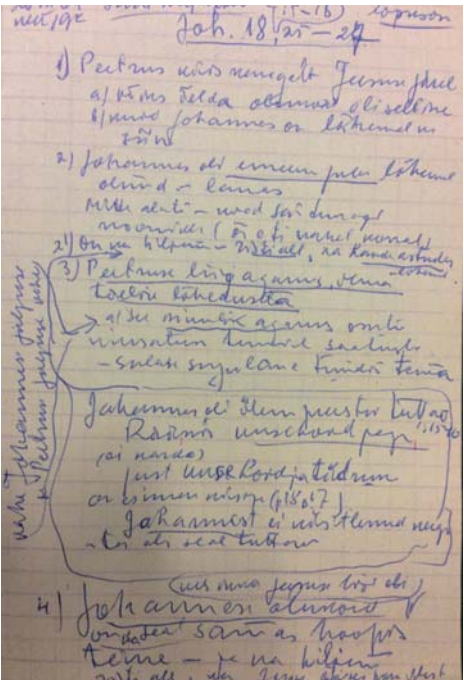

Fotod: arhiiv

1937–1939 viibis ta stipendiaadina Zürichis, kus valmis tema doktoritöö raudbetooni alal, kuid puhkenud sõja tõttu jäi kaitsmine ära. Oengo oli sihikindel ja hiljem, aastail 1944–1946, kirjutas ta uue väitekirja tugevusõpetuse alal, mille kaitsmise järel omistati talle Tallinna Polütehnilises Instituudis tehnikateaduste kandidaadi kraad. 1939. aasta suvel ordineeriti diakoniks ja määrati teenima Tallinna II metodistkogudust, kus sai olla kuni Nõukogude mobilisatsioonini 27. juulil 1941.

Kuni 9. oktoobrini 1944 oli ta kodumaast lahutatud. Algul töötas rasketes tingimustes Sverdlovski oblastis ehituspataljonis, ent 26. märtsil 1942 arvati eriteadlaste reservi ja asus õppejõuna tööle Sverdlovskis S. M. Kirovi nimelises Uurali Tööstuse Instituudis. Pärast kodumaale tagasipöördumist jätkas tööd Tallinna koguduses, mis ühendas endiste I ja II metodistkoguduse liikmeid ning mille eesotsas oli kogudusevanem Aleksander Kuum. Samal ajal töötas ta Tallinna Polütehnilises Instituudis professorina kuni juulini 1948,

mil vallandati usulise tagakiusu käigus. Pärast seda sai Oengo põhitöökohaks Eesti Teaduste Akadeemia, kus ta oli varem töötanud kohakaasluse alusel. Kuid peagi jõudis tagakius ka sinna ja ta vallandati 1950. aasta märtsis, sest oli keeldunud omal soovil lahkumast. Hiljem töötas ta veel mitmetel vastutusrikastel ametikohtadel, kus tema oskusi ja teadmisi kõrgelt hinnati. Vend Aleksander Kuuma viibimise ajal Siberis (1952–1956) pidi Hugo Oengo üksinda juhtima Tallinna metodisti kogudust, kuid pärast Kuuma naasmist kodumaale jätkati jälle üheskoos õnnistusrikkast tööd. 1974. aastast alates oli Hugo Oengo EMK superintendent; 1976. aastal valiti ta Metodisti Maailmanõukogu Eksekutiivkomitee liikmeks. 1933. aasta nelipühi laupäeval õnnistati tema abielu Selma Uuetoaga Tallinna metodisti kirikus Veerenni tänaval. Peres kasvas üles tütar Helgi. 1973. aastal kutsuti abikaasa Selma igavikku. 17. juunil 1975 abielus Hugo Oengo Liis Ploomiga. Hugo Oengo kutsuti igavikku 10. detsembril 1978 ja maeti Tallinna Rahumäe kalmistule.

Ülesvõte Hugo Oengu jutluse konspektist ja ülestähendustest, mida ta on teinud 1960-ndate aastate algul peetud jutlustest. Oengo jutluste salvestisi saab kuulata aadressil: <http://echo.planet.ee/vv/>. seal edasi klõpsa „autor“ ja siis otsi Hugo Oengo.

Jätkub Eesti Metodisti kiriku ajalugu. Sündmused aastatel 1926-1948.

1927 suvi	Asutatakse Tallinn-Kopli ehk Tallinna II metodisti kogudus.
1928 28. oktoober	Pühitsetakse Torgu metodisti kirik. Torgu kirik algusaegadel.
1928 9. detsember	Pühitsetakse Tõlluste (end. Püha) metodisti palvela.
1929 25. august	Pühitsetakse Rakvere metodisti kirik. Rakvere kirik algusaegadel.
1930	Asutatakse Tartu koguduse Puka osakond. Puka kirikalgusaegadel.
1930 10. märts	Asutatakse Viljandi metodisti kogudus.
1931 1. märts	Asutatakse Tartu Karskusseltsi „Sinine Rist“ juurde Tartu II kogudus.
1932 15. mai	Pühitsetakse Kõrkvere (endine Põide) metodisti kirik.
1933 4. oktoober	Pühitsetakse Narva metodisti koguduse saal raekoja kõrval.
1934 8. aprill	Asutatakse Paide metodisti kogudus.
1935 27. jaanuar	Pühitsetakse Tallinn-Kopli Petlemma palvela.
1935 20. oktoober	Pühitsetakse Reeküla metodisti kirik.
1937 20. juuni	Pühitsetakse Puka metodisti kirik.
1938 30. jaanuar	Pühitsetakse Paide metodisti kirik.
1941 5. juuli	Jaan Jaagupsoo sureb märtrina.
1942 9. september	Martin Prikask sureb märtrina.
1942 21. september	Peeter Häng sureb märtrina.
1942 30. september	Vassili Prii sureb märtrina.
1944 9. märts	Tallinna märtsipommitamises hävib Tallinna metodisti kirik Veerenni tänaval. Hävinud Veerenni tänav kirik.
1948 juuli	Hugo Oengo vallandatakse NSVL kõrgema hariduse ministri asetäitja käskkirjaga Polütehnilise Instituudi õppejõu kohalt kui mittesobiv. Ta osutub kõlbmatuks ainult selle tõttu, et ta on usklik ja töötab kaasa seadusega lubatud usuühingus...

2017. aastal on Eesti Metodisti Kirikus mitmeid ÜMMARGUSI TÄHTPÄEVI:

EMK tegevuse 110. aastapäev; usumärtrite Prikaski, Hängi, Prii surmast 75 aastat; Hugo Oengo sünnist 110. aastat; Karl Kuuma sünnist 150 ja surmast 85 aastat.

Vaata rohkem ajalugu veebileheküljel aadressiga: www.emk.voog.com

Noorte sügislaager

20.-22.oktoobril toimus noorte sügislaager „Rajalt maas“, kus osalesid metodisti noored erinevatest kogudustest üle Eesti.

Olime rõõmsad, et meie hulgas oli koos ligi 40 noort Reekülast, Pärnust, Tallinnas, Tartust, Viitkalt, Võrust, Rāpinast ja Tapalt. Noortetoimkonnal oli suur rõõm veeta kolm päeva koos noortega, kes igatsesid saada enam teada Jumalast, Tema teest ning sellest, kuidas meie võime olla Talle ustavad. Meid teenisid sõnaga Joel Aulis, Johanna-Margret Ojaots, Riine Tiirik, Mareta Elisabeth Nõmme, Karl Martin

Ventsel ning lõputeenistusel meie superintendent Taavi Hollman, kes jagas noortele ka armulauda. Lisaks olid meil laagris abiks Ele ja Tanel Paju, kes olid koos toimkonnaga noorte jaoks olemas, valmis nende rääkima, nende eest palvetama ning ka lähedalt aega veetma. See laager oli viimane kord ka ühele meie pikaaegsele toimkonna liikmele, kes on otsustanud edasi liikuda ning otsida, mis Jumalal

talle varuks on. Oleme südamest tänulikud, et Riine Tiirik on aastaid panustanud meie ettevõtmistesse ning teeninud noori alandliku südamega.

Oleme Jumalale siiralt tänulikud selle eesõiguse eest teenida meie kiriku noori, et nad võiksid olla tugevad usus ning ehitada üles Jumala kuningriiki.

GRETE LEPA,
EMK Noortetoimkond

Tunnistus

Võtsime sel aastal ka Pärnu noortega osa Nuutsaku puhkekeskuses toimunud EMK noorte sügislaagrist.

Mõtiskledes kõige üle, mis toimub ümberringi maailmas, mõtlesin laagris olles: „Kes teeb ülekohut, tehku veel enam ülekohut, ning kes on rüve, saagu veelgi rüvedamaks! Õige tehku veel enam õigust ning püha pühitsegu ennast veel enam!“ (Ilm 22:11). Või oma sõnadega öeldes – kui kuri läheb kurjemaks, siis peab püha saama veelgi pühamaks.

Laagri ajal, kui ma vaatasin kõiki neid noori, kes olid siia tulnud, pean ütleva, et ma ei ole vist üheski varasemas EMK noortelaagris näinud nii pühendunud noori kui selles. Kujutage ette laagrit, kus noored teevad oma märkmikutesse märkmeid, kus nad lappavad ja otsivad kirjakohti Piiblist, kus nad tähelepanelikult kuulavad, mida neile räägitakse, kus nad laulavad südamest ülistust Jumalale, kus nad lähevad eestpalvele ja kogevad Jumalat, kus nad põlvitavad alandlikult Jumala ees ning kus nad loevad kõva ja selge häälega

armulauliturgia teksti. Just kõike seda võiski näha selle aasta EMK noorte sügislaagris.

Seda oli lihtsalt võrratu vaadata. Kas see ei räägi meile mitte sellest, et see, mis on püha, muutub pühamaks? Tundub, et see tõesti on nii. Ja seejuures tundub, et see, mis on püha, muutub ka järjest ihaldusväärsemaks.

Sel aastal osalesid meie kiriku noorte sügislaagris ka Tartu koguduse noored. 6 noort – 3 tüdrukut ja 3 poissi – tõi laagrisse kohapeale

pastor Priit Tamm isiklikult. Seda kõike mõnes mõttes tänu meie Pärnu koguduse noortele, kes käisid paar kuud tagasi Tartus abiks seoses lastetööga ning said tuttavaks sealsete uus põlvkonna pealekasvanud noortega. Seal tagasi tulles rääkisid nad Tartu koguduse noortest ja minu küsimus oli esmalt: „kas Tartus on noored või?“. Pärnu ja Tartu noorte vahel olid tekkinud soojad sõprussuhted ning laagri saabudes mõtlesime neid personaalselt EMK noortelaagrisse kutsuda, mida me ka tegime. Teades, et Tartus pole aastaid olnud noori, kes oleksid ka meie noortelaagrites käinud, siis oli suur rõõm ja õnnistus näha laagris meie seas Tartu koguduse uue põlvkonna noori. Tõesti tänu Jumalale Tartu Püha Luuka koguduse noorte eest ja selle töö eest seal koguduses! Tänu Jumalale ka kogu laagri eest, kus me saime kõik koos olla, mis kosutas meid ja ehitas üles meie noori. Ning tänu Jumalale nende pühendunud noorte südame eest, kes tõeliselt otsivad ja igatsevad tunda Jumalat!

JOHANNA-MARGRET OJAOTS
Pärnu Agape koguduse noorteujuht

Nädalalõpp perega noortelaagris

Need harvad nädalalõpud, mida saame koos perega veeta, on kulla hinnaga, ning tihti tulnud kompromisside ja palvete tulemusena. Meie tihedas graafikus avastasime üllatusena, et sel korral ei olegi vaja võidelda ja seda suurem oli rõõm. Ka poisid igatsesid ja soovisid korvpallilaagritele vahelduseks jõuda noortelaagrisse, et olla kristlikus õhkkonnas. Noortetoimikond oli meid kutsunud, et me võiksime olla olemas ning toetada, teenida palves ja Tanel juhtida poiste Wesley-gruppi. Noortelaager nagu ikka: mõnusad mängud, palju nalja, loengud, vestlusgrupid, hea toit, ühised tegevused, kuid sel korral jättis kõige sügavama emotsiooni laupäevaõhtune palve- ja ülistusõhtu, kus saime koos toimkonnaga teenida noori eestpalves. See õhtu näitas, et noored on janused Jumala järele, muutuste järele enda ja oma sõprade-lähedaste eludes. Nad on valmis tulema oma mugavusest välja, et teha enam. Ei mäletagi, kuna viimati sai oldud palvekoosolekul, kus 90% osalejatest tuleb eestpalvele ning 50% osalejatest on poisid. Me elame põnevas ajas ja seda suurem on igatsus me südames: Vähem mind ja rohkem Jeesust! Mingil hetkel julgesime selle lausa välja öelda: see on ju unistuste nädalalõpp koos perega – noorte keskel, looduslikult kaunis kohas ja erilises õhkkonnas.

Poisid võtsid selle kokku lühidalt: Sel nädalalõpul kogesime, et Jumal on kohal. Kõik olid janused Jumala järgi, hea oli koos ülistada, Wesley-grupis arutleda ning veeta aega koos sõpradega.

ELE ja TANEL ning PHIL-BENJAMIN ja DANIEL PAJU
EMK Räpina kogudus

Fotod: noortetoimikond

Hoia enda hooleks antud vara ...

24. oktoobril tähistasid Merle ja Taavi Hollman hõbepulma- ning 8. novembril Velli ja Matti Hollman kuldpulmapäeva. Neid pidulikke sündmusi tähistati üheskoos tänuteenistusega 1. novembril Mere pst. 3 kirikus, kus 50 aastat tagasi toimus Velli ja Matti laulatus. Siinkohal avaldame Olav Pärnametsa tervitussõnumi kuld- ja hõbepaarile.

Mulle on meelde jäänud Piibli kirjakoht, millega teid, Velli ja Matti, tervitas teie pulmapeol Kärddlas kohalik baptistikoguduse pastor: „Oh Timoteos! Hoia enda hooleks antud vara ...“ (1Tm 6:20a). 2Tm 1:14 ütleb: „Kaunist, sinu hooleks usaldatud vara hoia Püha Vaimu läbi, mis meis elab.“ The Amplified Bible tõlgib seda: „Valva ja hoia suurima hoolega kallihinnalist ja imeliselt saadud andi, mis on usaldatud sulle, Püha Vaimu abiga, kes teeb oma kodu meis.“

Siin kirjakohas on jutt kallisvaradest, mida ja keda Jumal on usaldanud oma ustavate hoolde. Kas nende hulka kuulub ka naine? Pühakiri ei jäta siin ruumi kahtlemiseks: „Tubli naine on palju enam väärt kui pärlid“ – sellega on öeldud, et palju enam väärt kui kõige kallimaks peetav maine vara. Kes leiab tema?

Meie ees on täna kaks tubli meest, kes võivad öelda: „Meie leidsime!“ Ja kui pisut järele mõelda, siis võiks öelda, et eks need varandused leidsid natuke meid ka.

Varsti hakkas Taevasa Mattile ja Vellile kallisvara juurde lisama. Neile pandi nimedeks Taavi, Liivi ja Marti. Aastad möödusid ja hea Issand usaldas järjest rohkem oma kallisvara nii Matti kui ka Taavi hoolde. Mattile koguduse juhatuse esimehe ülesannetes, Taavile nii abikaasa, pereisa, koguduse kui ka kiriku karjase ülesannetes. Palju kõrgehinnalist Issanda vara. Matti, kuidas sa küll oled suutnud hoida hoolega oma kaasat, lapsi ja koguduse majapidamist? Taavi, kuidas sa küll oled suutnud hoida hoolega Merlet, Eliisabetti, Hannat, Naatanit, Rahelit ja Taavetit, kogudust ja kirikut?

Fotod: perekonna arhiivist

Usun, et olete kuulda võtnud apostel Pauluse nõuannet: „Seda kallisvara, mis su hoolde on usaldatud, hoia Püha Vaimu abiga, Kes meis elab. Püha Vaimu abiga – väe, armastuse ja mõistlikkuse Vaimu helde abiga. Loodan kindlasti, et järelejäänud osa teekonnast te jätkate samal kursil.“

Armastusega teie OLAV ja URVE.
1. novembril, Kõigi Pühakute Päeval 2017 Mere pst. kirikus.

**PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST
KULD- JA HÕBEPULMAPAARILE!**

Kuldpulmapaar Matti ja Velli Hollman.
Taga vasakult lapsed Marti, Taavi ja Liivi.

Hõbepulmapaar Taavi ja Merle (keskel) lastega. Taga vasakult lapsed Naatan, Rahel, Hanna, Eliisabet, Eliisabeti abikaasa Mihkel ja ees seisab Taavet.

Tartu tegemised

Tartu Püha Luuka koguduse laste- ja noortetöö toimub sel aastal kolmes rühmas. Üle mitme aasta on meil taas väikesi pühapäevakoolilapsi vanuses 2-4 a. Kõige pisemad käivad koos jumalateenistuse ajal ja nendega teevad tunde õpetajad Raini ja Jane.

Keskmine vanus ehk juuniorid vanuses 9-12 a kohtuvad pärast jumalateenistust. Nende õpetajateks on Helika ja Jana.

Kõige suuremad ehk meie noored käivad sel aastal koos leeritunnis, mis toimub samuti pärast jumalateenistust ja mida viib läbi meie pastor Priit Tamm. Leeritund ei ole tavaline

igav loeng, vaid alati saab ka midagi ise aktiivselt teha, mängida ja kindlasti ise kaasa lüüa. Meie noorte konfirmatsioon toimub nelipühäl, 20. mail. Leeritundides valmistuvad noored tunnistama oma usku ja kinnitama ristimises nende eest antud tootusi. Noortel jagub tegevust ka muul ajal – vt. *pildil* meie tublid noored koos mõnede täiskasvanutega aitasid meie koguduse liikmeid Ernsti ja Eevit puude ladumisel. Detsembris jagub tegevust nii suurtel kui väikestel. Lisaks tavapärasele tundidele valmistume heategevuslikuks advendilaadaks ja harjutame jõulunäidendit.

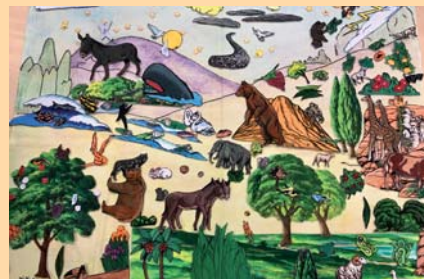
Jana Tamm,

Tatu Püha Luuka kogudus

Fotod: Tartu kogudus

Pildil on killuke ühest tunnist, kus lapsed näitasid, kui ilusaks on Jumal maailma loonud.

Sõbrapäev Tartus

23. septembril toimus Tartu Püha Luuka koguduses SÕBRAPÄEV, kuhu lisaks korraldajatele oli kogunenud ca 25 Tartu noort. Päev oli jagatud temaatilistesse plokkidesse, kus nii väikesed kui ka suured said teadmisi Jumalast nii üheskoos kui ka eraldi vanusegruppides.

Üheskoos mängiti lauamängu, kus lapsed olid ise nuppudeks, tehti draamasid, katseid ja saadi osa piibliloost. Päeva lõpetas ühine söömaaeg.

Päeva lõpuks otsustas üks noor teha otsuse Jumala kasuks.

Ürituse korraldas EMK lastetöö toimikond + Matri Joosua koostöös Tartu pühapäevakooliõpetajatega.

EGLE HOLLMAN, EMK lastetöö koordinaator

Reeküla koguduses

Sellest sügisest oleme pühapäevakoolis alustanud lastele õpetamist piiblitugude algusest ehk maailma loomisest. Pühapäevast pühapäeva on lapsed saanud uusi teadmisi Jumala loomingust ja saanud ka ise kogeda loomise imet. Nimelt oleme ühistööna meisterdanud pildi Jumala loomingust (*vaata pilti*). Lapsed on õppinud tundma ja usaldama Jumalat nii väikeses kui suures. Mõned näited: kui pühapäeval Urve

rääkis lastejutluses palvetelefonist, siis lapsed rääkisid palvetelefonist ka oma sõpradele; samuti palvetavad lapsed, et lugemine paremini välja tuleks või oma kassi pärast, kes oli kadunud või tervise ja hirmude pärast jne....

Oluline on mitte unustada, et oleme Jumala looming ning ta hoolib ja armastab nii väikeseid kui suuri.

Õnnistusi! REELIKA MURD,
Reeküla kogudus

Foto: Reeküla kogudus

Lastetöö koolitus

EMK lastetöö toimikonna poolt korraldatud „Avaliku esinemise“ koolitus toimus 28. oktoobril Tallinna koguduse majas. Avaliku esinemisega puutub mingil hetkel kokku iga inimene, mitte ainult õpetaja, seetõttu õpitigi üheskoos, kuidas eri elusituatsioone puudutavaid kõnesid

koostada ja esitada neid veenvalt, struktureeritult ja publikule nauditavalt.

Koolitusel osales 18 inimest üle Eesti. Esinemisjulgust arendati läbi mängude, diskussioonide ja erinevate ülesannete.

EGLE HOLLMAN

EMK lastetöö koordinaator

Lastetöö tegemistest Tallinna koguduses

Fotod: Sirjeli Tombak

Ühine eesti-vene lastega pühapäevakooli tund.

Lastetöös on sügisel olnud tegusad ajad. Pühapäevakoolis on toimunud erinevaid ja vahvaid tunde. Esile tõstmist väärib novembrikuu kolmandal pühapäeval toimunud pühapäevakoolitund koos vene koguduse pühapäevakooliga. Idee teha lastele pühapäevakoolitund koos vene koguduse lastega sai alguse sellest, et

just sel pühapäeval toimus ühisjumalateenistus. Tunni sisu eest vastutasid vene koguduse pühapäevakoolitöö tegijad. Sõnum Joona loo põhjal oli eraldi nii vene kui eesti keeles, aga teised tegevused sel hommikul olid gruppides; koos olid nii eesti kui vene keelt kõnelevad lapsed. Suur tänu kõigile, kes ühistunnis kaasa aitasid!

Piiblist teada/tuntud Joona loo läbi aga selgitati ja õpetati lastele, kui palju Jumal meist igaühest hoolib ning et ükskõik kus me oleme, teab Jumal seda alati. Tunni tegevustest veel täpsemalt: lapsed said omavahel tutvuda ja pisitasa sõprussuhteid luua, koos laulda, mängida, meisterdada, kuulda misjonisõnumit ja keemiakatsete jälgimise kaudu ka arusaamise, kuidas Jeesus saab puhastada patust ja anda inimesele uue puhta südame.

Pühapäevakoolis on tõesti vahva; hea on olla Jumala-ga sõber ning õppida Teda veelgi enam tundma. Parim on see, kui su süda kuulub Kristusele ja oled Temaga koos alati! Joona lugu tuletab ka meile, täiskasvanutele meelde, kas me vahel ei põgene Jumala ja Tema antud ülesannete eest.

SIRJELI TOMBAK

Tallinna koguduse pühapäevakoolitöö koordinaator

KIUSATUSED?

Kas oled hetkel kohas, kus pead võitlema millegagi, mis pole Jumalale meelepärane?

On selleks laiskus, spikerdamine, sõnakuulmatus vanematele, rumalad sõnad, suutmatus armastada Jumalat nagu peaks või halvad kombed, mille oled sõprusringkonnast külge saanud? Kas oled käega löömas, arvates, et lõppude lõpuks on Jumal armuline ja Tema surm katab pattude hulga?

Mul on sulle uudis: Jumal on kutsunud sind sõduriks, võitlemaks igapäevaselt oma kiusatustega, et kasvada Tema täiuse poole. Ära löö käega, Jumal on sinuga ja aitab sul kiusatused seljatada.

PATT: Isegi kui oled libastunud, tea, et sinu definitsioon on „Jumala laps“, mitte see, milles libastusid. Ära lase saatanal endale valesid sosistada. See, mida sa tegid, on vale ja Jumal tahab aidata sul aidata sellest välja tulla, aga see ei muuda sinu staatust Tema perekonna liikmena.

SÕNAD: Sõnadel on mõju! Ära anna teistele hinnangut nende tehtud tegude põhjal, vaid juhi nende vigadele armastuses tähelepanu ja

paku abi, kuidas saaksid aidata palvetega või praktiliselt mingi kiusatuse võitmisel. Samuti ära loo endale mugavustsooni, öeldes: ma olengi selline Sa ei ole! Sa oled uus loodu Jumalas. Tema vägi on sinus, et sind muuta, kuid see nõuab ka sinu poolset pingutust.

MÕTE: Ära keskendu sellele, mida valesti tegid ja ära hädalda selle üle. Ära mõtle, et teed seda uuesti, mõtle parem, kuidas sellest tulevikus hoiduda. Ära unusta seda, mida Jumal on teinud sinu jaoks, et oleksid vaba.

KANNATUSED: Kõik teod, mis ei ole kooskõlas Jumala sõnaga, põhjustavad meile suuremal või vähemal määral kannatusi, mitte, et Jumal meid tingimata karistaks, vaid see on jumalatute tegude tagajärg. Maailm arvab, et kannatused – ka õige asja nimel – pole aktsepteeritavad. Tõsi on see, et kannatused, mis on põhjustatud õigel teel käimisest, panevad meid kasvama Jumala sarnasuses.

PATUKAHETSUS: Luba endale patukahetsust. Võta aega Jumalaga, et ta saaks sind puhastada, üles tõsta ja edasised suunised anda. Ta igatseb ja tahab seda teha, Ta ootab

sind. Nagu naabri akna lõhkunud laps, võid joosta Isa sülle varjule. Koos lähete küll andeks paluma ja sa vastutad tegude eest, aga Isa on su selja taga, Isa maksab tehtud kulu. Pisarates ja Piibli valgel saad otsida lepitust. Leia endale selleks selline koht, kus teised sind ei sega. Me oleme kõik sündinud valikuga patustada või mitte. Patt on vale ja me oleme vastutavad Jumala ees. Ma võin tunda kiusatust midagi teha, aga see ei õigusta seda, et teen midagi, mis pole Jumala sõnaga kooskõlas.

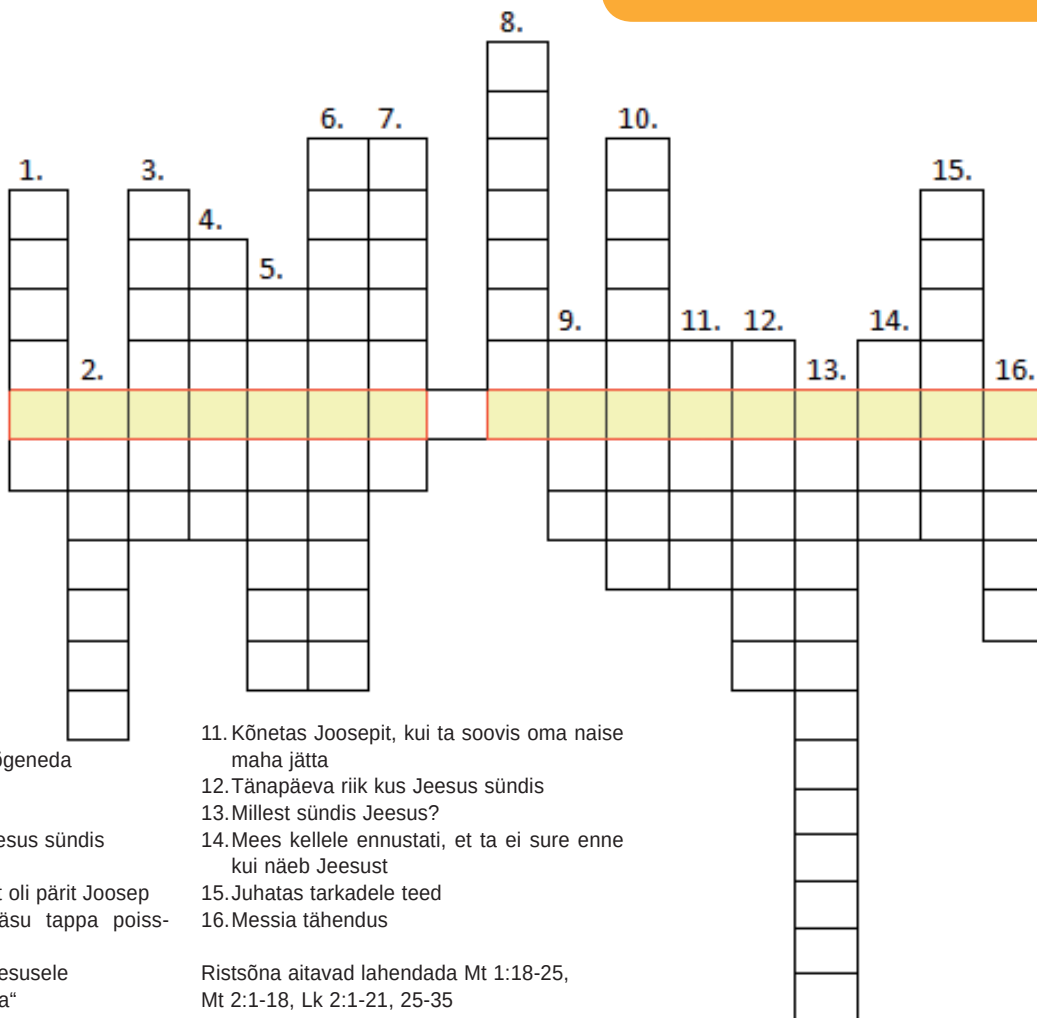
ÕNN: Tänapäeva maailma kriteeriumiks on õnnelik olemine. Tihti kuuleme, et inimesed ütleva: eks tee seda, kui see sind õnnelikuks teeb, kasvõi hetkeks. Tegelikult on see hingevaenlase suurim vale, sest peale hetkelist õnne saabub masendus ja kurbus, kui oled teinud midagi Jumala tahte vastast. See, mis tõeliselt õnnelikuks teeb, on elamine kooskõlas Jumala seadustega, see on taevase õnne eelmaits, mis kasvab taevaseks õndsuseks (Ps 19:7-11).

Ära anna alla, ole tugev Jumalaga, Tema on vägev võitma kõik kiusatused sinu elus!

EGLE HOLLMAN
EMK lastetöö juht

RISTSÕNA

Meie jaoks on
25. detsember? →

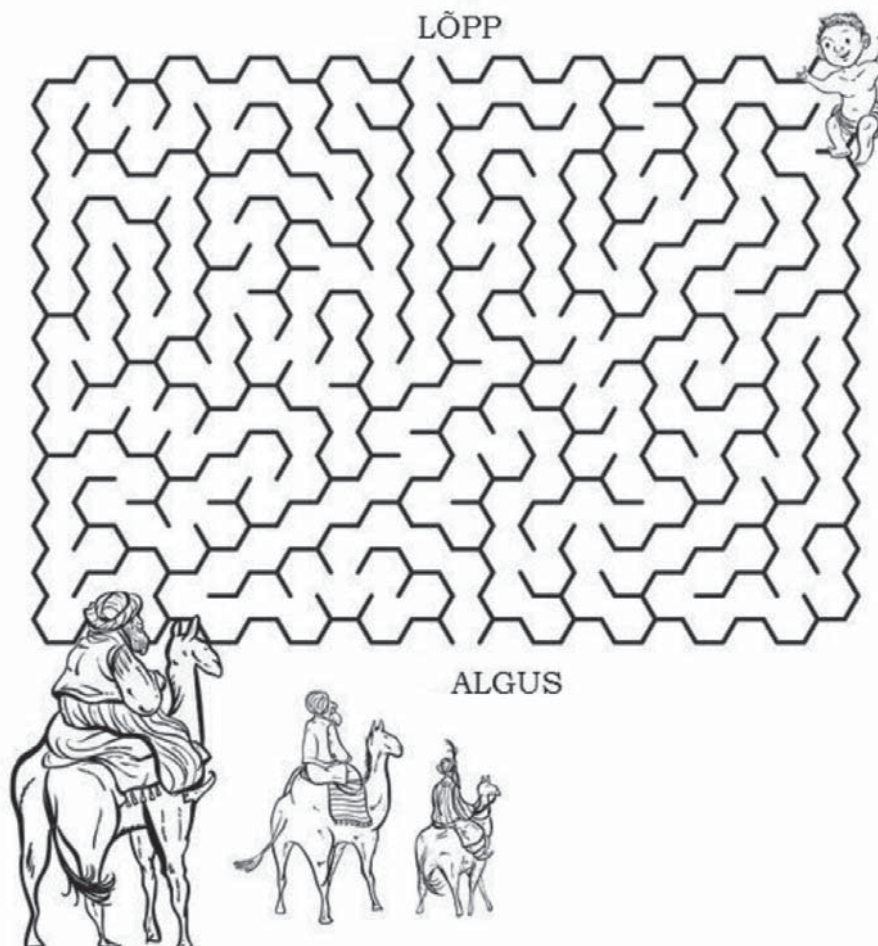

1. Jeesuse ema
2. Riik kuhu ingel käskis
Joosepil koos perega põgeneda
3. Linn kus Jeesus sündis
4. Jeesuse isa
5. Rooma provints, kus Jeesus sündis
6. Juudamaa pealinn
7. Juudamaa piirkond, kust oli pärit Joosep
8. Valitseja, kes andis käsu tappa poiss-
lapsed Petlemmas
9. Kingitus mille tark tõi Jeesusele
10. Tõlkes „Jumal on meiega“

11. Kõnetas Joosepit, kui ta soovis oma naise
maha jätta
12. Tänapäeva riik kus Jeesus sündis
13. Millest sündis Jeesus?
14. Mees kellele ennustati, et ta ei sure enne
kui näeb Jeesust
15. Juhatas tarkadele teed
16. Messia tähendus

Ristsõna aitavad lahendada Mt 1:18-25,
Mt 2:1-18, Lk 2:1-21, 25-35

AITA
TÄHET ARKADEL
JÕUDA
JEESUSE JUURDE

Lehekülje pani kokku:
AILI NÄÄR, Pärnu kogudus
Labürindi allikas: www.pinterest.com

Novembrikuus toimus Tallinnas ühine eesti-vene laste pühapäevakooli tund. Püüdsime pildile mõned hetked sellest...

Mis on kirikukalender?

Ajaarvamisi ja kalendreid on mitmesuguseid. Jumala armust oleme astunud uude kirikuaastasse. Üheskoos meenutame Jeesuse tulekut siia maailma ja ootame Teda tagasi; pühitseme Tema sündimist inimeseks, kuulame Tema õpetusi ja saame osa Tema kannatustest, surmast ja ülestõusmisest. Kirikuaasta lõpul, Kuningas Kristuse pühäl, austame Teda, kes saab aegade lõpul kõigeks kõiges.

Sellel teekonnal aitab meid meie kiriku kalender, kus piiblit lugemise kaudu tuuakse meieni need lunastussündmused. Kirikupühad ei ole välja mõeldud vaimulike töö- või koguduseliikmete vaba aja sisustamiseks, vaid selleks, et aasta jooksul ja ühistel jumalateenistustel osa saada kõigest sellest, mida Jumal Jeesuses Kristuses meie heaks on teinud. Kalendris toodud piiblit lugemised aitavad meil siseneda konkreetsetesse sündmustesse ja neist osa saada Püha Vaimu kaudu.

Pühapäevade ja kirikupühade lugemised on võetud oikumeenilisest leksionaariumist *Revised Common Lectionary* ja neid tervikuna kasutades võime teada, et meiega koos loevad neid sajad miljonid kristlased üle kogu maailma.

Kalendris on eestpalveteemad igaks nädalaks, pühapäevade ja pühade liturgilised värvid, lõpuosas meie kiriku tööharude ja koguduste kontaktandmed ning info.

Kalendrist leiad ka aasta tähtsad sündmused meie kiriku elus, samuti kiriku- ja riiklikud pühad ja veel palju muudki.

Ela koos kirikuga läbi aasta, ole kursis meie kiriku sündmustega!

PÄEVASÕNA AASTATELLIMUS (6 NUMBRIT) MAKSAB 2018. AASTAL 10 EUROT.

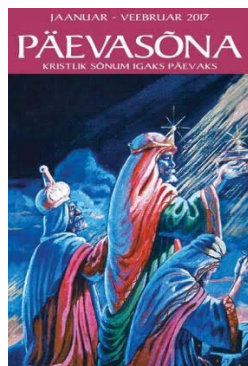
Tellimuse saab vormistada kas lähimas postkontoris, kirjakandja vahendusel, OMNIVA veebilehel või toimetuse kaudu pangaülekandega tasudes.

Tellimisindeks 01706

Eesti Metodisti Kiriku arveldusarve:
SEB Pank, EE641010052004731009,
märksõna PÄEVASÕNA.

Tellimuse eest pangaülekandega makstes palume kindlasti saata oma aadress kas kirjalikult toimetuse aadressile: Päevasõna, Narva mnt 51, Tallinn 10152

või e-posti aadressile:
paevasona@metodistikirik.ee

Telli ajakiri Koduteel!

EMK häälekandja, ajakiri KODUTEEL aastateellimus (4 numbrit) maksab 2018. aastal 15 eurot ja üksiknumber 5 eurot.

Tellimuse saab vormistada kas

- lähimas postkontoris;
- kirjakandja vahendusel;
- OMNIVA veebilehel omniva.ee, ajakirjandus -> telli ajakirjandust -> väljaande otsingusse - kirjuta "Koduteel";
- pangaülekandega EMK arvele tasudes.

Tellimisindeks 78228

Eesti Metodisti Kiriku arveldusarve: SEB pangas EE641010052004731009, märksõna KODUTEEL.

Tellimuse eest pangaülekandega makstes palume kindlasti saata oma aadress kas kirjalikult toimetuse aadressile (Koduteel, Narva mnt 51, Tallinn 10152) või e-posti aadressile: koduteel@metodistikirik.ee